

UCHWAŁA NR XV / 81 / 2015
RADY GMINY KORCZEW
z dnia 30 grudnia 2015 r.

w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Korczew na lata 2015-2020”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1515) Rada Gminy Korczew uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „Strategię Rozwoju Gminy Korczew na lata 2015 – 2020” o treści stanowiącej Załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Korczew.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY
Barbara Roszuk

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KORCZEW NA LATA 2015 – 2020

Korczew, 2015 r.

Strategia Rozwoju Gminy Korczew na lata 2015 – 2020

została opracowana przy wspólnym zaangażowaniu pracowników

Urzędu Gminy Korczew oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korczewie

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP	5
2	CHARAKTERYSTYKA GMINY	8
2.1	ZARYS HISTORII	8
2.2.	POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE, OBSZAR	9
2.3.	UWARUNKOWANIA FIZJOGRAFICZNE	12
2.4.	GLEBY	13
2.5.	SIEĆ HYDROGRAFICZNA	14
2.6.	WARUNKI KLIMATYCZNE	14
2.7	WALORY PRZYRODNICZE	15
2.8	ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	17
3	INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	18
3.1	DEMOGRAFIA.....	18
3.2	BEZROBOCIE I RYNEK PRACY	21
3.3	OCHRONA ZDROWIA	23
3.4	POMOC SPOŁECZNA	24
3.5	OŚWIATA	30
3.6	KULTURA I SPORT.....	33
3.7	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	35
4	INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	37
4.1	UKŁAD KOMUNIKACYJNY	37
4.2	SIEĆ WODOCIĄGOWA I KANALIZACYJNA	40
4.3	GOSPODARKA CIEPLNA	42
4.4	ENERGETYKA	43
4.5	SIEĆ TELEINFORMATYCZNA	44
4.6	GOSPODARKA ODPADAMI.....	45
5	GOSPODARKA	48
5.1	INWESTYCJE	48
5.2	DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZA	51
5.3	DZIAŁALNOŚĆ POZAROLNICZA (PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ)	55
5.4	TURYSTYKA I REKREACJA.....	57
6	ADMINISTRACJA.....	63
7	GOSPODARKA FINANSOWA GMINY	64
8	PARTYCYPACJA SPOŁECZNA	66
8.1	BADANIA ANKIETOWE.....	66

8.2	DZIAŁANIA PERSPEKTYWICZNE	73
8.3	ANALIZA SWOT	74
9	ANALIZA STRATEGICZNA GMINY	78
9.1	WIZJA I MISJA GMINY	78
9.2	CELE STRATEGII.....	79
9.3	STRATEGICZNY PROGRAM ROZWOJU	81
9.4	MONTAŻ FINANSOWY	85
9.5	WDROŻENIE STRATEGII.....	86
9.6	MONITORING I OCENA	87
10	WNIOSKI	88

1. WSTĘP

Strategia Rozwoju Gminy Korczew na lata 2015 – 2020 jest planem osiągnięcia długofalowych zamierzeń Gminy Korczew. Implikuje ona przejście z obecnej sytuacji do pożądanego stanu wyrażonego w wizji rozwoju. Strategia Rozwoju Gminy Korczew na lata 2015 – 2020 jest jednym z najważniejszych dokumentów przygotowywanych przez samorząd gminny. Określa on priorytety i cele polityki rozwoju społeczno - gospodarczego prowadzonego na obszarze danej jednostki. Strategia stanowi także odpowiedź na ustawowy wymóg prowadzenia polityki rozwoju w oparciu o strategię, jak również skuteczną próbę dostosowania działalności Gminy do standardów europejskich.

Problemy dotyczące zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców Gminy Korczew powinny być rozwiązywane poprzez podejmowanie działań i inicjatyw dogłębnie przemyślanych i zaplanowanych w kilkunastoletniej perspektywie, a następnie sukcesywnie rok po roku realizowane.

„Strategia Rozwoju Gminy Korczew na lata 2015-2020” umożliwi bardziej efektywnie gospodarować ograniczonymi zasobami (ludzkimi, rzeczowymi, ekologicznymi i finansowymi), przewidywać problemy, które mogą się pojawić w niedalekiej przyszłości, by odpowiednio wcześniej zacząć im przeciwdziałać. Umożliwi ona uporządkowanie i odpowiednie rozłożenie w czasie planowanych działań realizacyjnych. Pozwala to na uniknięcie realizacji projektów ad hoc, nie powiązanych ze sobą logicznie.

Z uwagi na wieloletni okres prognozowania rozwoju i konieczności powiązania go z zachodzącymi przemianami społeczno-gospodarczymi i kulturowymi zachodzącymi w Europie i Polsce, najkorzystniejsza jest perspektywa powiązania planowanych działań z kolejnym okresem budżetowania funduszy UE, czyli do 2020 r. Podstawowym instrumentem długookresowego zarządzania Gminą Korczew jest „Strategia Rozwoju Gminy Korczew na lata 2015 – 2020”. Strategia Rozwoju Gminy Korczew na lata 2015-2020” pokazuje, że planowane do realizacji przedsięwzięcia są konsekwencją strategicznego myślenia o rozwoju gminy. Jest to bardzo ważna przesłanka i uzasadnienie przy ubieganiu się o zewnętrzne środki finansowe, w tym środki pomocowe Unii Europejskiej.

Dokument ten odpowiada na podstawowe pytanie: co powinniśmy zrobić, aby jak najlepiej zaspokajając zbiorowe potrzeby mieszkańców gminy Korczew?, biorąc pod uwagę istniejące warunki bieżącego funkcjonowania i perspektywę dalszego rozwoju.

Należy podkreślić, że Strategia Rozwoju Gminy Korczew na lata 2015 – 2020 jest dokumentem, który wskazuje strategiczne kierunki działań na rzecz likwidacji istniejących problemów w sferze: społecznej, gospodarczej, infrastrukturalnej, ekologicznej i przestrzennej, na których powinna być skoncentrowana uwaga władz lokalnych w perspektywie do 2020 roku, aby lepiej zaspokajać zbiorowe potrzeby mieszkańców.

Skuteczna realizacja zapisów tego dokumentu strategicznego zależy będzie od systematyczności i determinacji w działaniach władz samorządowych oraz sprzyjających uwarunkowań, tkwiących w jego otoczeniu (sytuacja w skali Unii Europejskiej, Polski, województwa mazowieckiego i powiatu siedleckiego).

Niniejszy dokument jest spójny z ustaleniami dokumentów strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym m.in.:

Krajowym:

1. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności jest stosowana zamiennie z innymi nazwami – Strategia, DSRK, Polska 2030 to dokument zawierający wizję rozwojową Polski do 2030 roku, określający główne trendy, wyzwania oraz koncepcję rozwoju kraju w perspektywie długookresowej, przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 5 lutego 2013 r.
2. Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo - SRK 2020 to dokument stanowiący aktualizację Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015, określający cele rozwojowe państwa do 2020 roku, przyjęty 25 września 2012 r. przez Radę Ministrów.

Oba powyższe dokumenty kładą nacisk na rozwój Polski w trzech obszarach:

- konkurencyjności i innowacyjności gospodarki,
- efektywności i sprawności państwa,
- wyrównywania różnic w poziomie rozwoju województw.

3. Strategie zintegrowane, które uszczegóławiają Strategię Rozwoju Kraju 2020, łączą planowanie społeczne, gospodarcze i przestrzenne, biorą też pod uwagę powiązania pomiędzy różnymi dziedzinami, dzięki temu pozwalają na lepszą koordynację i większą skuteczność działania.

Regionalnym i lokalnym:

1. Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030,
2. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego.

Niniejszy dokument strategiczny stanowi również podstawę do opracowania i wdrożenia na terenie Gminy projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych.

W Strategii Rozwoju Gminy Korczew na lata 2015 – 2020 Gmina otrzymała nową wizję misję oraz misję rozwoju. Zmieniły się również zapisy na poziomie kierunków działań i celów strategicznych.

Okres realizacji Strategii Rozwoju Gminy Korczew przyjęto na kilka lat (2015 – 2020), adekwatnie do czasu obowiązywania Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010 – 2020 oraz Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030. Strategia dla Gminy Korczew została sformułowana w ścisłej korelacji zarówno z nimi, jak i z pozostałymi aktualnie obowiązującymi dokumentami o charakterze planistycznym szczebla krajowego i regionalnego.

Wszelkie założenia do strategii oraz określenie właściwych kierunków rozwoju były szeroko konsultowane z władzami lokalnymi oraz miejscową wspólnotą samorządową. W celu zbadania oczekiwań i pożądaných kierunków rozwoju przeprowadzono badania ankietowe oraz konsultacje społeczne.

2 CHARAKTERYSTYKA GMINY

2.1 ZARYS HISTORII

Wczesnośredniowieczne osadnictwo na terenach należących do Podlasia i obejmujących obszar obecnej gminy Korczew, miało specyficzny charakter. Na specyfikę wpływało położenie geograficzne o wielkim znaczeniu strategicznym, co m.in. było przyczyną nieustannych walk pomiędzy Polakami, Jadźwingami, Litwinami i Tatarami. We wczesnym średniowieczu rozwijało się na tych ziemiach osadnictwo mazowieckie, a w XI wieku rozpoczęła się również kolonizacja ruska, rozprzestrzeniająca się głównie wzdłuż rzeki Bug. W XIV – XVI wieku na tereny te przybywali osadnicy zarówno mazowieccy, jak i ruscy, czego dowodem są funkcjonujące do dnia dzisiejszego miejscowe nazwy np.: Ruska Strona.

Zabytki sakralne reprezentowane są przez murowany kościół parafialny p.w. Św. Stanisława Biskupa Męczennika w Knychówku. Parafia była erygowana w 1460r. Pierwotnie istniał tu kościół drewniany wzniesiony w 2 poł. XVw. staraniem Korduli i Przeclawa Korczewskich. Obecny kościół wybudowano w pierwszej połowie XVIIw. jako wotum pokutne Krzysztofa Wiesiołowskiego, marszałka wielkiego litewskiego. Jednonawowy z wysmukłą wieżą nad kruchtą i cylindrycznymi klatkami schodowymi tkwi jeszcze w tradycji gotyckiej. Ściany z głębokimi arkadowymi wnękami sprawiają wrażenie solidnie oskarpowanych, a wąskie i wydłużone okna są wyraźną parafrazą okien gotyckich. Wewnątrz wyróżnikiem są ciekawe dekoracje stiukowe kolebkowego sklepienia utworzone ornamentowanymi żebrami o motywach czwórliścia, kwadratów, kół i serc, należące do tzw. typu kalisko – lubelskiego. Kościół należy do najcenniejszych zabytków Południowego Podlasia m.in. poprzez fakt iż jest jedyną renesansową budowlą w tym regionie.

Jedną z najwspanialszych rezydencji, nazywana niegdyś „Wersalem Siedlec” jest założony w Korczewie murowany pałac klasycystyczny przebudowany w 2 ćw. XIX w. z wcześniejszego pałacu, wg projektu Franciszka Jaszczolda. Wewnątrz zachowały się malowidła sygnowane przez A. Byczkowskiego z 1809 roku. Na przestrzeni wieków posiadłość należała do różnych właścicieli, m. in. do Kuczyńskich. Joanna Kuczyńska przyjaźniła się z Kamilem Cyprianem Norwidem, który pisał do niej wiersze oraz prowadził kilkuletnią korespondencję z „Panią na Korczewie”. W otoczeniu zespołu pałacowego rozciąga się rozległy park pałacowy z niespotykanymi okazami starodrzewia. Do założenia

parkowego należy również rezerwat „Dębniak”, z dominującymi egzemplarzami dębów liczących ponad 200 lat.

Na terenie gminy znajduje się drewniana karczma, jedna z niewielu jakie zachowały się w Polsce. Wybudowano ją w Korczewie na przełomie XVIII i XIX wieku. Dwutraktowa, z wgłębnym podcieniem na drewnianych słupach w elewacji frontowej stanowi i niebywale wysokim czterospadowym dachem, stanowi dobry przykład indywidualnego rozwiązania bryły w tego rodzaju obiektach. Ze względu na duże wartości kulturowe, karczma winna być wyraźnie wyeksponowana. Dlatego teren wokół niej należy odpowiednio uporządkować.

Zabytkową nekropolią na terenie gminy jest cmentarz w Knychówku. Założony został na planie wydłużonego prostokąta z przecinającą go aleją główną, będącą zasadniczym elementem kompozycyjnym. Cmentarz porasta wartościowy starodrzew. Na terenie cmentarza znajdują się nagrobki z XIX i pocz. XX w., wykonane z piaskowca, granitu, wapienia, żeliwa. Zgromadzone są one przede wszystkim w części frontowej i przy alei głównej. Na wyróżnienie zasługują zwłaszcza nagrobki: Jana Kuczyńskiego, zm.1852r., Grzegorza Kamińskiego, zm. 1857r., Heleny Zienkowskiej, zm. 1866r., Józefy Koszutskiej, zm. 1889r.

W sferze zainteresowania konserwatorskiego jest też cmentarz żołnierzy niemieckich z czasu I wojny światowej, położony na skraju lasu w kierunku południowo-wschodnim od Knychówka, przy granicy z gminą Przesmyki. Zachowało się na nim kilka granitowych kamieni polnych z wyrytymi inskrypcjami w języku niemieckim.

2.2. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE, OBSZAR

Gmina Korczew położona jest we wschodniej części województwa mazowieckiego, w północno – wschodniej części powiatu siedleckiego. Gmina graniczy od północy z terenami woj. podlaskiego (gm. Drohiczyn), od wschodu z gminą Platerów (powiat łosicki), od południa z gminami Przesmyki i Paprotnia (powiat siedlecki), od zachodu z gminą Repki (powiat sokołowski).

Najbliższe miasta to:

- Łosice oddalone o 20 km na południowy – wschód,
- Siedlce – 32 km na południowy – zachód,
- Sokołów Podlaski – 32 km na zachód,
- Drohiczyn – 25 km (odległość dojazdu) – położony na północy, przeciwległym brzegu doliny Bugu.

Odległość od stolicy województwa Warszawy wynosi 120 km na zachód.

Rysunek 1: Usytuowanie Gminy Korczew w Województwie Mazowieckim

Źródło: Opracowanie własne

Przez teren Gminy przepływają cztery rzeki:

- Bug 101,0 ha
- Kołodziejka 12,69 ha
- Toczna 12,35 ha
- Myśla 2,93 ha

Rzeki te są w III klasie czystości.

Rysunek 2: Usytuowanie Gminy Korczew w Powiecie Siedleckim

Źródło: Opracowanie własne

Powierzchnia ogólna gminy Korczew wynosi 105 km². Zamieszkuje ją 2 795 mieszkańców.

Gminę tworzy 15 sołectw, w których skupia się 16 miejscowości, tj.:

1. Bużyska
2. Czaple Górne
3. Drażniew
4. Góry
5. Józefin
6. Knychówek
7. Korczew
8. Laskowice
9. Mogielnica
10. Nowy Bartków
11. Ruda
12. Starzewice
13. Stary Bartków
14. Szczeglacin
15. Tokary
16. Zaleś

Najbardziej zaludnionymi miejscowościami są Korczew, Nowy Bartków, Stary Bartków i Szczeglacin.

Strukturę funkcjonalno – przestrzenną gminy wyznaczają w zasadniczym stopniu komponenty środowiska przyrodniczego. Duże znaczenie miały też koncepcje i rządowe programy rozwoju tych terenów. Połowa obszaru Gminy leży w dolinie Bugu. Przeważają tu łąki i pastwiska z niewielkimi kompleksami lasów oraz starorzeczy i stawów. Wsie są niewielkie, słabo rozwinięte, o funkcji rolniczej.

2.3. UWARUNKOWANIA FIZJOGRAFICZNE

Rzeźba terenu jest słabo zróżnicowana. Wysokości bezwzględne wahają się od 113 m n.p.m. w dolinie Bugu do 174 m n.p.m. w południowej części gminy.

W krajobrazie gminy wyraźnie zaznaczają się 2 typy rzeźby terenu: rozległa, płaska dolina Bugu na północy i wyniesiona, lekko falista wysoczyzna polodowcowa na południu i zachodzie.

Dolina Bugu na przeważającej części gminy osiąga szerokość 3-4 km. Natomiast w rejonie Mogielnicy zwęża się do ok. 1,5 km. W obrębie doliny występują dobrze wykształcone tarasy: zalewowy (z licznymi starorzeczami) i nadzalewowy.

Wysoczyzna polodowcowa w południowej części gminy opada ku dolinie Bugu stromą krawędzią erozyjną. W miejscach odsłoniętych, nie porośniętych lasem, krawędź ta jest wyraźnie widoczna w terenie. Jej atrakcyjność krajobrazowa wzrasta w miejscach, z których rozciągają się panoramiczne widoki na odległy Bug i położony na przeciwległym brzegu Drohiczyn.

Stroma krawędź erozyjna występuje również wzdłuż doliny Tocznej. Natomiast wzdłuż doliny Kołodziejki krawędź erozyjna jest łagodniejsza. Urozmaiceniem rzeźby terenu wysoczyzny polodowcowej są wzgórza (pagóry moreny czołowej, ozy, kemy) oraz doliny bezimiennych dopływów Kołodziejki i Tocznej, dolinki erozyjno-denudacyjne.

W przypowierzchniowej warstwie gruntów gminy (do głębokości 4,5 m) występują utwory lodowcowe, wodnolodowcowe oraz akumulacji rzecznej. W obrębie wysoczyzny polodowcowej występują głównie gliny piaszczyste i piaski gliniaste (miejscami przewarstwione piaskami i żwirami). We wschodniej części gminy oraz w obrębie krawędzi erozyjnej występują piaski wodnolodowcowe. Wały ozowe okolic Korczewa i Knychówka zbudowane są z piasków i żwirów wodnolodowcowych. Pagóry kemowe w zachodniej części wsi Tokary utworzone są z piasków, żwirów i mułków, natomiast

pagóry okolic Korczewa, Laskowic i Gór zbudowane są z piasków, żwirów i glin czołowomorenowych. Taras zalewowy doliny Bugu, dolina Tocznej, dolina Kołodziejki, pozostałe doliny oraz obniżenia terenu wypełnione są namułami organicznymi i piaskami rzeczny. Taras nadzalewowy doliny Bugu budują głównie piaski i mułki rzeczne.

Przeprowadzone przez Przedsiębiorstwo Geologiczne w Warszawie prace badawcze nie wykazały występowania na obszarze gminy złóż surowców o znaczeniu przemysłowym. W rejonie wsi Ruda stwierdzono występowanie złoża piasków kwarcowych o średniej miąższości 2 m zalegających na powierzchni ok. 3km². W celu określenia zasobów złoża konieczne jest opracowanie dokumentacji geologicznej.

W obrębie wsi Góry działka numer 570 / 1 tzw. "Czerwona Góra" udokumentowano istnienie lokalnego złoża kruszywa naturalnego. Właściciel terenu posiada koncesję na wydobywanie kruszywa, które to może być stosowane do robót budowlanych i drogowych.

2.4. GLEBY

Gleby gminy są dosyć zróżnicowane pod względem typologicznym. Wśród gruntów ornych występują głównie gleby brunatne wylugowane i gleby pseudobielicowe. Znacznie mniejsze powierzchnie zajmują czarne ziemie i mady. Natomiast wśród użytków zielonych występują gleby murszowo-torfowe, mady, czarne ziemie i gleby murszowo-mineralne. Gleby gminy charakteryzują się dość dobrą jakością.

Pod względem rolniczej przydatności gleb wśród gruntów ornych dominują gleby kompleksów: żytniego bardzo dobrego, żytniego słabego i żytniego dobrego. Trwałe użytki zielone gminy występują głównie na glebach zaliczonych do kompleksu użytków zielonych średnich.

Większość gleb gminy (71 %) posiada odczyn bardzo kwaśny i kwaśny, w związku z czym wymaga wapnowania.

Gmina charakteryzuje się dobrze rozwiniętą siecią hydrograficzną. Tworzą ją: rzeki Bug, Kołodziejka, Toczna, Myśla, bezimienne ciek, starorzecza Bugu, rowy melioracyjne, stawy rybne w rejonie Szczeglacina i Bartkowa, wypełnione wodą zagłębienia bezodpływowe.

2.5. SIEĆ HYDROGRAFICZNA

Gmina znajduje się poza obszarem występowania głównych zbiorników wód podziemnych. Główny poziom wodonośny występuje w utworach trzeciorzędowych. Wody tej warstwy wodonośnej charakteryzują się zwiększoną zawartością związków żelaza i manganu, w związku z czym dla celów pitnych wymagają uzdatnień. Wody te nie budzą zastrzeżeń pod względem bakteriologicznym, w przeciwieństwie do wód pierwszego użytkowego poziomu wodonośnego, pochodzącego z piaszczystych utworów czwartorzędowych. Głębokość zalegania tego poziomu oraz stopień jego izolacji przed przenikaniem zanieczyszczeń są zróżnicowane. Gmina charakteryzuje się dużym udziałem terenów o płytkim występowaniu wód tej warstwy wodonośnej (0-1,0 m pod poziomem terenu). Są to: taras zalewowy doliny Bugu, doliny Tocznej i Kołodziejki, bezimiennych cieków, dna obniżen terenu. Nieco głębiej (1,0-2,0 m p.p.t.) występują wody gruntowe na terenach położonych na tarasie nadzalewowym doliny Bugu oraz w sąsiedztwie pozostałych dolin. Najgłębiej (ponad 3,0 m p.p.t.) wstępują wody gruntowe na wysoczyźnie polodowcowej. Obszary dolin: Bugu, Kołodziejki, Tocznej oraz wschodnie tereny gminy charakteryzują się brakiem izolacji pierwszego użytkowego poziomu wodonośnego. W zachodniej i południowej części gminy poziom ten jest dobrze izolowany.

2.6. WARUNKI KLIMATYCZNE

Średnia roczna temperatura powietrza na terenie gminy wynosi 9,5°C. Średnio w roku jest 115 dni przymrozkowych. Okres bezprzymrozkowy trwa 165 dni, a okres wegetacyjny — 210 dni. Średnia roczna wilgotność względna powietrza wynosi 82 %. Gmina otrzymuje średnio w roku 530 mm opadów atmosferycznych. Przeważają wiatry z sektora zachodniego. Obszar gminy charakteryzuje się zróżnicowaniem warunków klimatu lokalnego. Najlepsze warunki klimatyczne występują na terenach położonych na wysoczyźnie polodowcowej, tj. w południowej i zachodniej części gminy. Panują tu dobre warunki termiczne, wilgotnościowe. Tereny te są odpowiednio nasłoneczniane i przewietrzane. Mgły występują rzadko. W sąsiedztwie dolin i obniżen terenu warunki klimatyczne mogą ulegać pogorszeniu w następstwie płytkiego występowania poziomu wód gruntowych, co wpływa na wzrost wilgotności względnej powietrza oraz występowanie lokalnych mgieł. Tereny erozyjnej krawędzi doliny Bugu, z uwagi na

nachylenie w kierunku północnym, odznaczają się gorszym nasłonecznieniem.

Specyficzne warunki klimatyczne występują na terenach kompleksów leśnych. Charakteryzują się one niewielkimi wahaniami temperatury i wilgotności powietrza, podwyższoną wilgotnością względną oraz znaczną zacisnością. Lasy wpływają dodatnio na mikroklimat terenów przyległych.

Terenami o najgorszych warunkach klimatycznych są doliny i obniżenia terenu, stanowiące dużą część obszaru gminy.

2.7 WALORY PRZYRODNICZE

Gmina Korczew znajduje się w obszarze funkcjonalnym „Zielone Płuca Polski” oraz od 2002 r. w obszarze Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego (97,5% powierzchni gminy). Teren Gminy jest włączony do europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000. W ramach tej sieci ujęto:

- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Dyrektywa Ptasia”, nazwa obszaru – Dolina Dolnego Bugu, Gmina Korczew – 1 584,5 ha.
- Specjalny Obszar Ochrony Siedliskowej „Dyrektywa Siedliskowa”, nazwa obszaru – Ostoja Nadbużańska – projektowany teren całej gminy.

Wysokie walory środowiska przyrodniczego zostały objęte różnymi formami ochrony prawnej. W celu ochrony wysokich walorów przyrodniczych gmina została włączona w Ekologiczny System Obszarów Chronionych (ESOCH). Prawie cała gmina (10 201 ha tj. 96,1 % powierzchni ogólnej) znajduje się w granicach Nadbużańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Na terenie gminy znajdują się trzy rezerwaty przyrody o krajowej randze przyrodniczej:

1. „Dębniak” o powierzchni 20,84 ha powołany zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 16 stycznia 1978 r. (MP nr 4, poz. 20) w celu zachowania naturalnych fragmentów starodrzewia dębowo – lipowego z bogatą roślinnością runa leśnego;
2. „Kaliniak” o powierzchni 54,41 ha powołany zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 16 października 1979 r. (MP nr 26, poz. 141) w celu zachowania naturalnych zbiorowisk łąkowych i łęgowych z rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin w runie;
3. „Przekop” o powierzchni 21,08 ha powołany zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 25 sierpnia 1964 r. (MP nr 62, poz. 289) w celu ochrony

naturalnych fragmentów środowiska wilgotnych i żyznych lasów liściastych typowych dla doliny Bugu.

W gminie Korczew ochroną prawną objęto również wartościowe przyrodniczo obiekty uznając je za użytki ekologiczne i pomniki przyrody. Na terenie gminy znajduje się 8 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 8,11 ha, 6 śródleśnych bagien o ogólnej powierzchni 6,71 ha, położonych na terenie lasów państwowych w rejonie wsi Drażniew, Tokary, Korczew i 2 obszary położone na terenie lasów państwowych we wsi Bużyska. Na obszarze gminy jest 20 pomników przyrody.

Gmina posiada wysokie walory przyrodnicze. Północna część położona jest w dolinie Bugu, uznanej w koncepcji Krajowej Sieci Ekologicznej (ECONET-PL) za obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym – nazwany Obszarem Doliny Dolnego Bugu. Obszar ten obejmujący dolinę dolnego odcinka rzeki Bug z licznymi zachowanymi fragmentami roślinności o charakterze naturalnym i półnaturalnym, stanowi międzynarodowej rangi ostoję ptaków. Doliny Tocznej i Kołodziejki oraz kompleksy lasów południowej części gminy są obszarami o regionalnej randze przyrodniczej.

Powierzchnia lasów wynosi 2472 ha, co stanowi 23,5 % powierzchni ogólnej gminy. Wskaźnik lesistości w gminie jest wyższy od analogicznego wskaźnika dla powiatu siedleckiego, który wynosi 17,6 % i dla województwa mazowieckiego (22,0 %), a niższy od krajowego (28,4 %). Przeważają lasy państwowe. Ich powierzchnia wynosi 1942 ha co stanowi 78,5 % powierzchni ogólnej lasów. Skoncentrowane są one w trzech dużych kompleksach — na zachód od wsi Drażniew, na północny — zachód od Bartkowa i największy kompleks, na południu gminy, między Tokarami i Józefinem.

Lasy charakteryzują się dużą różnorodnością siedliskową i bogactwem gatunków drzewostanu. Znaczna część to drzewostan powyżej 40 lat. Posiadają one duże walory przyrodnicze, krajobrazowe i korzystne warunki klimatyczne.

Na terenie gminy występują lasy uznane za ochronne. Prawie cały kompleks leśny w okolicy Drażniewa oraz uroczysko Przekop należą do lasów glebo - i wodochronnych.

2.8 ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

W dobrej jakości wodę zaopatrywani są mieszkańcy wsi zwodociągowanych natomiast niewielka ilość mieszkańców gminy zaopatruje się w wodę do picia ze studni kopanych, ujmujących wody gruntowe narażone na zanieczyszczenia chemiczne i bakteriologiczne. Zarówno tereny zwodociągowane, jak i niezwodociągowane nie posiadają zorganizowanych systemów kanalizacji. Gmina nie ma oczyszczalni ścieków. Gromadzenie ścieków w nieszczelnych szambach i odprowadzanie ich do wód powierzchniowych lub do gruntu oraz usuwanie odpadów na nieurządzone „dzikie” wysypiska lub do lasów powodują skażenie gleb, zanieczyszczają wody powierzchniowe, a także mogą spowodować przenikanie zanieczyszczeń do wód podziemnych. Najbardziej zagrożone są wody podziemne na obszarze pozbawionym trudoprzepuszczalnej warstwy izolującej wody pierwszego użytkowego poziomu wodonośnego przed przenikaniem zanieczyszczeń. Są to: dolina Bugu, dolina Kołodziejki, dolina Toczej oraz wschodnie tereny gminy.

Zagrożeniem dla gleby oraz wód podziemnych stanowi również nadmierne lub nieumiejętne stosowanie nawozów mineralnych, środków ochrony roślin i gnojowicy oraz substancje ropopochodne. Gleby położone w sąsiedztwie tras komunikacyjnych, pozostające pod stałym wpływem emisji transportowych ulegają zakwaszeniu oraz skażeniu metalami ciężkimi. Z uwagi na położenie gminy Korczew poza głównymi trasami komunikacyjnymi stopień skażenia gleb jest mniejszy niż w innych rejonach województwa.

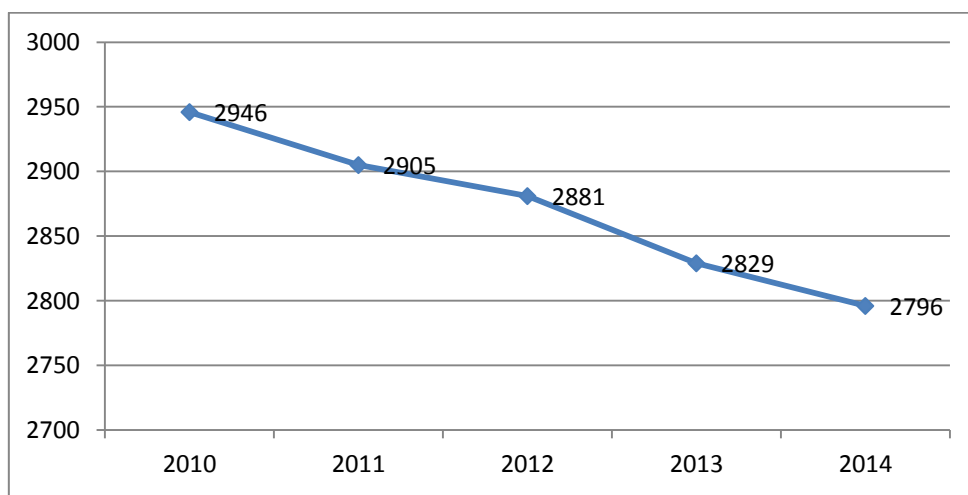
Niewielki jest również stopień zanieczyszczenia atmosfery. Z uwagi na korzystne położenie gminy nie stwierdza się zanieczyszczeń napływających z innych obszarów. Na terenie gminy głównymi źródłami zanieczyszczeń atmosfery są paleniska domowe oraz środki transportu. Z uwagi na brak gazu przewodowego większość gospodarstw domowych używa węgla kamiennego o znacznym stopniu zasiarczenia. Emitowane pyły oraz związki siarki (SO₂), azotu (NO₂), tlenki węgla (CO) i dwutlenki węgla (CO₂) wpływają na pogorszenie czystości powietrza atmosferycznego. Ze względu na niewielkie skupiska zabudowy zanieczyszczenia te szybko są rozpraszane, a brak większych punktowych emitorów i stosunkowo małe natężenie transportu drogowego sprawia, że gmina odznacza się wysokim stopniem czystości powietrza atmosferycznego.

3 INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

3.1 DEMOGRAFIA

Na koniec roku 2014 gminę Korczew zamieszkiwało 2 796 osób (liczba pomniejszona o osoby posiadające meldunek stały na terenie gminy Korczew i posiadających meldunek czasowy na terenie innej gminy/miasta).

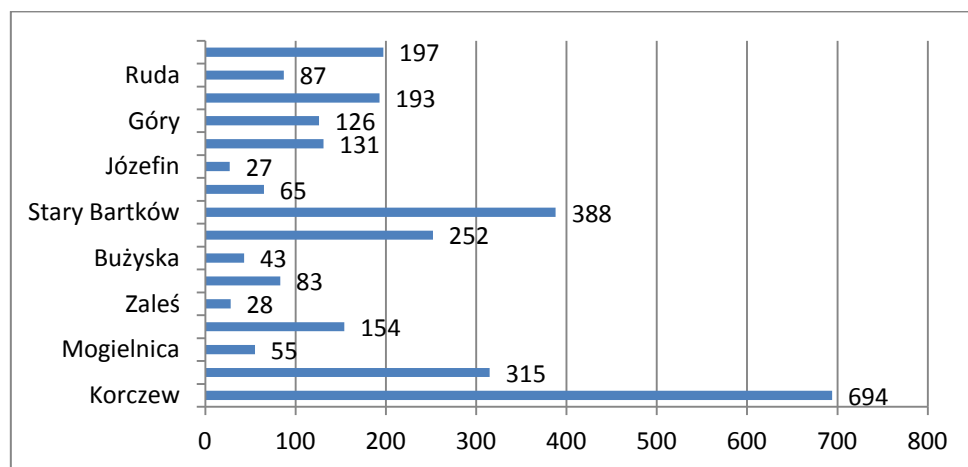
Wykres 1: Ludność zamieszkująca Gminę Korczew w latach 2010 - 2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Liczba mieszkańców gminy Korczew zmalała w latach 2010-2014 z 2 946 do 2 796 osób. Jak widać liczba ludności z roku na rok spada, na przełomie pięciu lat zmniejszyła się o 150 osób.

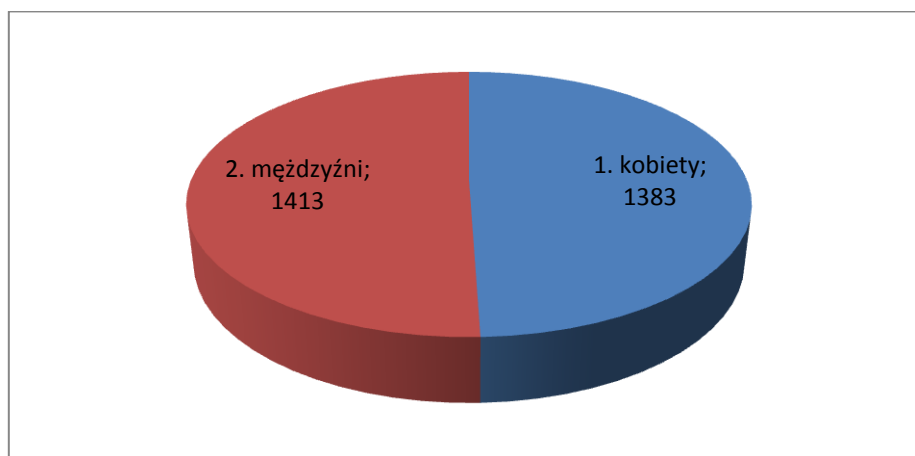
Wykres 2: Gęstość zaludnienia w poszczególnych miejscowościach gminy Korczew w 2014 r.

Źródło: Dział ewidencji ludności, Urząd Gminy Korczew

Powyższe dane przedstawiają wszystkich mieszkańców gminy zameldowanych na pobyt stały, nie uwzględniający pobytów czasowych na terenie innych gmin/miast na terenie kraju.

Wykres 3: Liczba mieszkańców gminy Korczew w podziale na płeć w 2014 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Proporcje płci mieszkańców gminy Korczew są zbliżone do siebie. Kobiety stanowią 49% populacji, natomiast mężczyźni stanowią 51% populacji ogółem.

Tabela 1: Ludność według grup wieku i płci w gminie Korczew w 2014 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Mężczyźni	Kobiety	ogółem	% ogółu
1	Dzieci w wieku 0-4	62	55	117	4,18
2	Dzieci w wieku 5-9	67	61	128	4,58
3	Dzieci w wieku 10-14	69	67	136	4,86
4	Młodzież w wieku 15-19	70	78	148	5,29
5	Dorośli w wieku 20-24	105	113	218	7,80
6	Dorośli w wieku 25-29	110	88	198	7,08
7	Dorośli w wieku 30-34	91	66	157	5,61
8	Dorośli w wieku 35-39	97	72	169	6,04
9	Dorośli w wieku 40-44	97	76	173	6,19
10	Dorośli w wieku 45-49	94	79	173	6,19
11	Dorośli w wieku 50-54	113	85	198	7,08
12	Dorośli w wieku 55-59	114	84	198	7,08
13	Dorośli w wieku 60-64	103	101	204	7,30
14	Dorośli w wieku 65-69	57	88	145	5,19
15	Dorośli w wieku 70 i więcej	164	270	434	15,53
				Razem:	
				2 796	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Jedną z najliczniejszych pod względem wieku grup mieszkańców gminy stanowią dorośli w przedziale wiekowym 20-24 lat (7,80% udział w gminie), co jest zjawiskiem bardzo korzystnym. Najliczniejszą jednak grupę stanowią dorośli w wieku 70 i więcej lat (15,53% udział w gminie). Zdecydowaną większość stanowią kobiety (62%). Przyczyną tego zjawiska jest fakt, że kobiety dożywają zwykle późniejszego wieku niż mężczyźni. Tendencja ta jest charakterystyczna nie tylko dla diagnozowanej gminy, ale także dla powiatu siedleckiego oraz województwa mazowieckiego.

Tabela 2: Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku gminy Korczew w 2014 r.

Lata	Liczba mieszkańców	Wiek przedprodukcyjny do 17 lat	% udziału ogółem	Wiek produkcyjny m. 18-64 k. 18-59	% udziału ogółem	Wiek poprodukcyjny m. pow.65 k. pow.60	% udziału ogółem
2010	2946	524	17,8	1 715	58,2	707	24,0
2011	2905	497	17,1	1 715	59,0	694	23,9
2012	2881	491	17,0	1 695	58,8	695	24,1
2013	2829	468	16,5	1 679	59,3	682	24,1
2014	2796	457	16,3	1659	59,3	680	24,3

Źródło: Opracowanie własne

W ekonomicznej strukturze wiekowej ludności gminy zauważyć można pewne niekorzystne tendencje, które w przyszłości doprowadzić mogą do osłabienia tempa rozwoju gminy. Na przestrzeni analizowanych kilku lat zauważa się znaczny spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym tj. z 524 w 2010 r. do 457 w 2014 r. Jedną z przyczyn sukcesywnego zmniejszenia się populacji osób młodych są wyjazdy za granicę w celach zarobkowych. Nasila się także zjawisko wyjazdów za granicę z zamiarem krótkotrwałego pobytu, który niejednokrotnie kończy się podjęciem decyzji o stałym zameldowaniu poza ojczystym krajem a także spadek liczby urodzeń, gdzie w roku 2014 urodziło się zaledwie 14 dzieci.

Tabela 3: Urodzenia i zgony oraz przyrost naturalny w gminie Korczew na przełomie lat 2010 - 2014

Lata	Urodzenia	Zgony	Liczba mieszkańców	Przyrost naturalny na 1000 ludności
2010	23	39	2 946	- 2,7
2011	25	57	2 905	- 10,3
2012	31	38	2 881	- 2,4
2013	21	43	2 829	- 8,4
2014	16	48	2 796	-10,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w roku 2013 w gminie Korczew wyniósł -8,43 i był on niższy niż w powiecie siedleckim, gdzie wyniósł -0,40.

W roku 2013 gmina Korczew zanotowała najniższy przyrost naturalny wśród wszystkich gmin powiatu siedleckiego.

3.2 BEZROBOCIE I RYNEK PRACY

Gmina Korczew ma charakter typowo rolniczy. Znajduje się tutaj ponad 600 gospodarstw rolnych. Są to przeważnie małe, nie zmodernizowane gospodarstwa. Obecne wymagania i standardy Unii Europejskiej decydują o tym, że utrzymanie się w branży rolniczej wymaga dużych nakładów. Zdarza się jednak tak, że wielu rolników z naszej gminy nie radzi sobie z tymi wymogami, czego skutkiem jest likwidacja gospodarstwa bądź bankructwo.

Ludność gminy Korczew podzielić można na kilka grup zawodowych, wśród których wymienić można tych rzeczywiście pracujących w gospodarstwach rolnych i będących w stanie utrzymać się z nich. Stanowią oni ok. 50% ludności. Znaczną grupę osób stanowią zaś chłoporobotnicy, dla których praca tylko we własnym gospodarstwie przynosi zbyt niski dochód, by się z niego utrzymać. Dlatego dodatkowo szukają oni zatrudnienia poza rolnictwem. 20% ludności stanowią ci, którzy mają możliwość pracy w sektorach niezwiązanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, dzięki czemu osiągają być może nie w każdym przypadku wysokie, ale za to stałe i pewne dochody. Istotny problem stanowi grupa osób posiadających niewielkie gospodarstwo rolne (przekraczające niewiele ponad 2 ha). Otóż są one zbyt małe, aby osiągać z nich jakiś realny dochód pozwalający na realizację podstawowych potrzeb bytowych. Dodatkowym problemem jest to, iż zgodnie z ustawą o zatrudnieniu i bezrobociu, bezrobotnym nie może być osoba (ani jej współmałżonek) będąca właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa rolnego o powierzchni powyżej 2 ha przeliczeniowych, a więc nie mogą oni zarejestrować się w Urzędzie Pracy. Osoby znajdujące się w takiej sytuacji zalicza się do grupy, która stanowi tzw. bezrobocie ukryte.

Na terenie Gminy Korczew działalność gospodarczą prowadzi kilkunastu przedsiębiorców. Prowadzą oni przede wszystkim działalność handlową, usługową i produkcyjną.

Do największych przedsiębiorstw mających swoją lokalizację na terenie naszej gminy należą:

1. „Dobra Korczewskie” – Korczew (sala weselna, hotel)

2. „Pomnikarstwo” Zakład Kamieniarski – Drażniew.
3. Piekarnia – Korczew
4. „EKO – MŁYN” – Tokary.

Pozostałe miejsca pracy w Gminie to:

1. Urząd Gminy i szkolnictwo,
2. Bank Spółdzielczy i Poczta Polska,
3. Ośrodek Zdrowia,
4. Sklepy, przeważnie o branży spożywczo-przemysłowej.

Bezrobocie na terenie gminy Korczew w roku 2014 w poszczególnych miesiącach kalendarzowych:

- na koniec stycznia 2014 r. - 155 osoby
- na koniec lutego 2014 r. - 158 osób
- na koniec marca 2014 r. - 157 osób
- na koniec kwietnia 2014 r. – 152 osób
- na koniec maja 2014 r. - 136 osób
- na koniec czerwca 2014 r. - 135 osób
- na koniec lipca 2014 r. - 134 osób
- na koniec sierpnia 2014 r. - 133 osób
- na koniec września 2014 r. - 135 osób
- na koniec października 2014 r. - 132 osób
- na koniec listopada 2014 r. - 138 osób
- na koniec grudnia 2014 r. - 135 osób

Opracowano na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Siedlcach.

Tabela 4: Struktura bezrobocia w gminie Korczew i powiecie siedleckim w latach 2010 - 2014

Lata	Liczba osób bezrobotnych w gminie Korczew na dzień 31.12.2014	Liczba osób bezrobotnych na terenie powiatu siedleckiego na dzień 31.12.2014
2010	129	3 143
2011	132	3 111
2012	136	3 539
2013	148	3 897
2014	135	3 083

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Siedlcach

W ciągu kilku ostatnich lat dynamika bezrobocia zarówno w gminie Korczew jak i w powiecie siedleckim, jest zróżnicowana. Na przełomie roku 2013/2014 odnotowany jest największy spadek liczby osób bezrobotnych zarówno na terenie gminy Korczew jak i powiatu siedleckiego.

Tabela 5: Osoby pracujące w gminie Korczew w latach 2010 - 2014

Wyszczególnienie	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
2010	97	69	28
2011	110	79	31
2012	113	74	39
2013	112	75	37
2014	141	82	59

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Charakterystycznym elementem w gminie Korczew jest większy odsetek kobiet pracujących niż mężczyzn. Spowodowane jest to faktem, iż więcej mężczyzn decyduje się na wyjazd za granicę w poszukiwaniu lepiej płatnej pracy. Zjawisko to nasiliło się od kiedy to obywatele polscy mają możliwość znalezienia legalnej pracy w wielu krajach Unii Europejskiej.

3.3 OCHRONA ZDROWIA

Na terenie gminy Korczew podstawową opiekę zdrowotną świadczy Przychodnia Medyczna „Vena” Marciniak sp. j., z siedzibą w Mordach ul. Kilińskiego 9. Można w niej skorzystać z usług:

- lekarza internisty,
- pediatry,
- stomatologa.

Pomoc lekarska udzielana jest codziennie od poniedziałku do piątku. W dni wolne od pracy oraz dni świąteczne pomoc lekarską i pielęgniarską oraz ambulatoryjną można bezpłatnie otrzymać na Izbie Przyjęć Szpitala Rejonowego w Łosicach. Wyjazdowa pomoc lekarska – do obłożnie chorego - świadczona jest przez Rejonową Stację Pogotowia Ratunkowego i Transportu Medycznego w Łosicach.

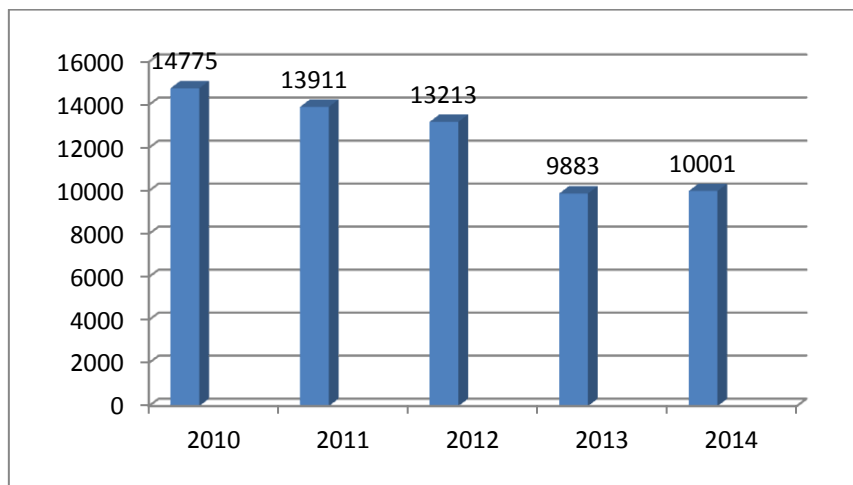
W zakresie leczenia zamkniętego pomoc świadczy Szpital Miejski oraz Specjalistyczny Szpital Mazowiecki w Siedlcach.

Na terenie ośrodka zdrowia w Korczewie znajduje się również Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „DENTOS”, w którym opiekę dentystyczną świadczy jeden lekarz stomatolog.

W miejscowości Korczew znajduje się punkt apteczny, w którym można zaopatrzyć się we wszystkie niezbędne leki i środki medyczne.

W ramach propagowania zdrowia, jako podstawowej wartości ludzkiej na terenie gminy organizowane są różne programy profilaktyczne. W ostatnich latach gmina Korczew, wzięła udział w programie profilaktycznym "Zdrowi mieszkańcy to zdrowe Mazowsze". W ramach profilaktyki można było skorzystać z porad lekarskich, wykonać badania glukozy we krwi, cholesterolu, poziomu PSA (hormonu prostaty), poziomu tlenu węgla w wydychanym powietrzu, EKG, pomiary ciśnienia tętniczego i BMI, nauka samokontroli piersi, nauka udzielania pierwszej pomocy, prowadzenie edukacji zdrowotnej.

Wykres 4: Liczba porad udzielonych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej na terenie gminy Korczew

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

3.4 POMOC SPOŁECZNA

Na terenie gminy Korczew, działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który jest gminną jednostką organizacyjną, utworzoną na podstawie uchwały Nr XVII/73/95 z dnia 27 grudnia 1995r. Rady Gminy w Korczewie.

Ośrodek działa na podstawie:

1. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.).

2. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.).
3. Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 330 ze zm.).
4. Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 1202).
5. Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.).
6. Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. 2015 r. poz. 121).
7. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2008r. 164 poz. 1027 ze zm.).
8. Ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. 2015 r. poz. 163 ze zm.).
9. Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz. U. 2014 r. poz. 1619 ze zm.).
10. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. 2015 r. poz. 114).
11. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity Dz. U. 2012 r. poz. 1228 ze zm.).
12. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.).
13. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 332).
14. Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014 r. poz. 567).
15. Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tekst jednolity Dz. U. 2013 r. poz.966 ze zm.).
16. Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 1059 ze zm.) oraz Uchwały Rady Gminy Rzeczenica Nr XLI/331/14 z dnia 30 stycznia 2014r. w sprawie upoważnienia Kierownika GOPS do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w zakresie dodatków energetycznych.
17. Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.)

18. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2014, poz.1863).
19. Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M. P. z 2013 r. poz. 1024).
20. Innych aktów prawnych dotyczących jego działalności.

Ośrodek prowadzi wielokierunkową działalność mającą na celu zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, w miarę możliwości doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia, integracji ze środowiskiem oraz umożliwienie osobom i rodzinom przewyższanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Ośrodek realizuje określone w przepisach prawa - głównie w ustawie o pomocy społecznej, ustawie o świadczeniach rodzinnych, ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadania własne gminy i zadania zlecone gminie przez administrację rządową. Ponadto zobowiązany jest do realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, bądź z rządowych programów pomocy społecznej, lub innych ustaw mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin.

Tabela 6: Powody przyznawania pomocy mieszkańcom gminy Korczew w latach 2010 - 2014

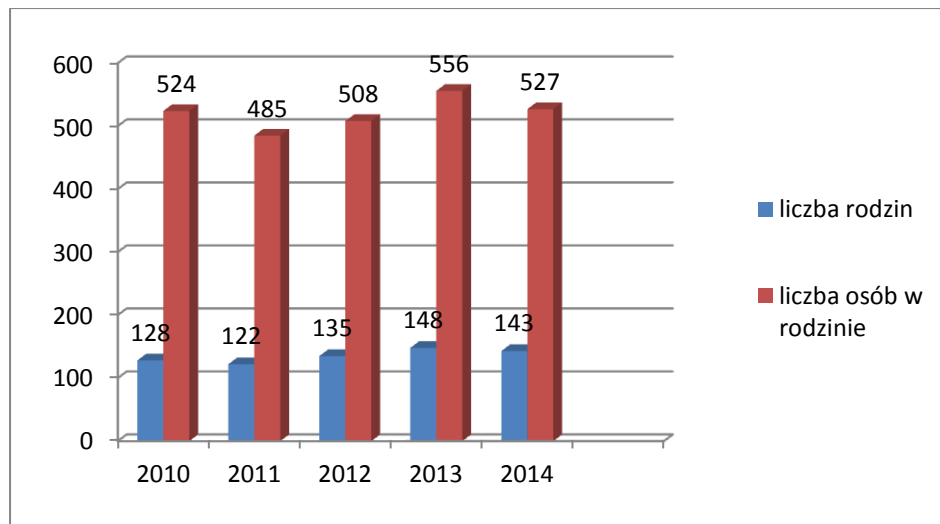
	Liczba rodziny / osób którym udzielono pomocy				
	2010	2011	2012	2013	2014
Ubóstwo	77	67	72	77	82
Bezrobocie	58	49	45	52	56
Długotrwała lub ciężka choroba	27	20	28	30	34
Potrzeba ochrony macierzyństwa	34	32	22	31	29
Niepełnosprawność	15	18	20	19	19
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	15	18	18	17	15
Alkoholizm	6	8	6	7	9
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	1	1	1	3
Zdarzenie losowe	1	2	3	3	3
Przemoc w rodzinie	0	0	1	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korczewie

W większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy było równocześnie kilka przesłanek.

Jak wynika z powyższego najczęstszym powodem przyznania pomocy jest ubóstwo. W roku 2011 zauważamy lekki spadek liczny rodzin, jednakże od roku 2011 obserwujemy wzrost liczby rodzin ubogich, utrzymujący się do roku 2014.

Tabela 7: Udzielanie pomocy mieszkańcom gminy Korczew w latach 2010 - 2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korczewie

Powyższe dane wykazują, rok 2011 był rokiem w którym odnotowana najmniejszą liczbę rodzin zgłaszających się po wsparcie do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

W latach 2008-2015 Ośrodek aktywnie uczestniczył w projekcie systemowym „Podniesienie kwalifikacji moim kluczem do lepszego i godnego życia” mającym na celu podniesienie kwalifikacji osób biorących udział w projekcie, poprzez wyposażenie ich w umiejętności elastycznego poruszania się na rynku pracy oraz pobudzanie ich do stałego inwestowania w podnoszenie swoich kwalifikacji zarówno zawodowych jak i społecznych.

➤ **Rok 2010** - 10 zrekrutowanych osób, w tym 7 kobiet i 3 mężczyzn

- doradztwo psychologiczne - 40 h - szkolenie grupowe

- doradztwo zawodowe - 36 h - szkolenie grupowe

Szkolenia zawodowe w zawodzie:

1. Uprawnienie – kurs prawa jazdy kat. B – 3 osoby;
2. Uprawnienie – kurs prawa jazdy kat. C – 1 osoba;
3. Uprawnienia HDS – 1 osoba;
4. Kurs na obsługę wózka jezdniowego z napędem silnikowym – 1 osoba
5. Kurs na opiekunkę osób starszych i niepełnosprawnych – 1 osoba

6. Kurs księgowości z elementami komputera – 3 osoby
7. Sprzedawca z obsługa komputera i kasy fiskalnej – 1 osoba;
8. Podstawy grafiki komputerowej – 1 osoba
9. Kurs fryzjerstwa – 1 osoba

Nadmienia się, iż 3 beneficjentów zostało objętych dwoma szkoleniami zawodowymi.

➤ **Rok 2011** - 10 zrekrutowanych osób, w tym 5 kobiet i 5 mężczyzn,

- **doradztwo psychologiczne** 35 godz. - szkolenie grupowe

- **doradztwo zawodowe** 35 godz. - szkolenie grupowe

Szkolenia zawodowe w zawodzie:

1. Uprawnienie – kurs prawa jazdy kat. B – 4 osoby;
2. Uprawnienie – kurs prawa jazdy kat. C – 2 osoby;
3. Uprawnienia HDS – 2 osoby;
4. Kurs na operatora wózków podnośnikowych z napędem mechanicznym – 3 osoby
5. Kurs fryzjerstwa – 1 osoba
6. Kurs stylizacji paznokci z makijażem – 2 osoby
7. Kurs florystyki – 3 osoby
8. Kurs pracownika ochrony fizycznej I stopnia – 1 osoba

Łącznie skierowano beneficjentów na 18 szkoleń zawodowych. Nadmienia się, iż 7 beneficjentów zostało objętych więcej niż jednym szkoleniem zawodowym.

➤ **Rok 2012** - 10 zrekrutowanych osób, w tym 5 kobiet i 5 mężczyzn

- **doradztwo psychologiczne** 30 godz. - szkolenie grupowe

- **doradztwo zawodowe** 30 godz. - szkolenie grupowe

Szkolenia zawodowe w zawodzie:

1. Uprawnienie – kurs prawa jazdy kat. B – 5 osób;
2. Uprawnienie – kurs prawa jazdy kat. C – 2 osoby;
3. Kurs fryzjerstwa – 2 osoby
4. Obsługa wózków jezdniowych. Bezpieczna wymiana butli – 3 osoby
5. Kurs sprzedawca z obsługa kasy fiskalnej – 1 osoba
6. Kurs komputerowy I i II stopnia – 1 osoba

Łącznie skierowano beneficjentów na 14 szkoleń zawodowych. Nadmienia się, iż 4 beneficjentów zostało objętych więcej niż jednym szkoleniem zawodowym.

➤ **Rok 2013** – 10 zrekrutowanych osób, w tym 8 kobiet i 2 mężczyzn

- **doradztwo psychologiczne** 30 godz. - szkolenie grupowe

- **doradztwo zawodowe** 30 godz. - szkolenie grupowe

Szkolenia zawodowe w zawodzie:

1. Kurs podstawy księgowości – dla 2 osób
2. Kurs nowoczesny sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej – dla 4 osób
3. Kurs spawanie stali metodą MAG – dla 1 osoby
4. Kurs manicure – pedicure z elementami wizażu – dla 2 osób
5. Uprawnienie – kurs prawa jazdy kat. B – 9 osób;

Dwie osoby podjęły naukę w zaocznej szkole.

➤ **Rok 2014** – 12 zrekrutowanych osób, w tym 6 kobiet i 6 mężczyzn

- **doradztwo psychologiczne** 30 godz. - szkolenie grupowe

- **doradztwo zawodowe** 30 godz. - szkolenie grupowe

Szkolenia zawodowe w zawodzie:

1. Manicure – pedicure ze stylizacją paznokci – dla 1 osoby
2. Pedicure leczniczy – dla 1 osoby
3. Operator wózka widłowego – dla 1 osoby
4. Prawo jazdy kat. C -dla 3 osób
5. Prawo jazdy kat. B - dla 4 osób
6. Komputerowe systemy zabezpieczeń – dla 1 osoby
7. Komputerowe bazy danych SQL – dla 1 osoby
8. Kucharz małej gastronomii - dla 2 osób
9. Catering i organizacja przyjęć okolicznościowych - dla 2 osób
10. Rachunkowość – dla 1 osoby
11. Opiekun osób starszych i niepełnosprawnych – dla 1 osoby
12. Fryzjerstwo z elementami wizażu i stylizacji - dla 2 osób
13. Operator wózka jezdniowego dla 2 osób
14. Przedstawiciel handlowy – dla 1 osoby
15. Diagnosta samochodowy – dla 1 osoby

Realizując projekt Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korczewie, miał na uwadze ograniczenia dysfunkcji w rodzinach dotkniętych ubóstwem, wynikłych wskutek bezrobocia. Oferowane formy szkoleń stanowiły z pewnością skuteczną pomoc, która być może okaże się drogą ku usunięciu osób z grupy ryzyka. Udział w projekcie był z pewnością pomocny w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych uprawnień i zasobów.

3.5 OŚWIATA

Na terenie Gminy Korczew funkcjonują następujące szkoły:

1) Zespół Placówek Oświatowych w Korczewie w skład którego wchodzi:

- Publiczne Gimnazjum im. C.K. Norwida
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Korczewie
- Gminne Przedszkole Publiczne w Korczewie

których organem prowadzącym jest Gmina Korczew

oraz

2) Publiczna Szkoła Podstawowa w Drażniewie

3) Publiczna Szkoła Podstawowa w Nowym Bartkowie

prowadzone przez Stowarzyszenia.

Największą placówką oświatową jest Zespół Placówek Oświatowych w Korczewie posiadający halę gimnastyczną, pracownie internetowe, czytelnię i bibliotekę oraz stołówkę szkolną. Publiczne Szkoły Podstawowe prowadzone przez stowarzyszenia posiadają pracownie komputerowe, biblioteki nie posiadają sal gimnastycznych. Zajęcia odbywają się w salach lekcyjnych.

Tabela 8. Liczba dzieci uczęszczająca do szkół

Nazwa szkoły	Liczba dzieci w roku szkolnym (stan na 30 IX)			
	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
Szkoła Podstawowa w Korczewie	97	99	108	107
Szkoła Podstawowa w Nowym Bartkowie	50	46	47	47
Szkoła Podstawowa w Drażniewie	34	41	38	31
Publiczne Gimnazjum w Korczewie	85	72	67	83
Gminne Przedszkole Publiczne w Korczewie	53	51	41	40
Ogółem	319	309	301	308

Źródło: System Informacji Oświatowej

Jak wynika z wyżej przedstawionych danych liczba uczniów w szkołach podstawowych nieznacznie spadła. Spadek liczby uczniów zanotowano również w Gimnazjum, jednak biorąc pod uwagę urodzenia w poszczególnych rocznikach należy stwierdzić, że w Gminie Korczew liczba uczniów utrzyma się na dotychczasowym poziomie roku 2015/2016.

Na terenie gminy nie funkcjonuje żadna szkoła ponadgimnazjalna. Młodzież po ukończeniu gimnazjum najczęściej uczęszcza do placówek, które są położone na terenie miasta Łosice lub Siedlce.

W Gminie Korczew bardzo dobrze rozwinięta jest sieć przedszkoli wszystkie dzieci, których rodzice są zainteresowani wysłaniem dziecka do przedszkola w wieku 3-5 lat objęta jest wychowaniem przedszkolnym. Ilość miejsc w przedszkolach jest wystarczająca..

Prognozuje się, że w następnych latach szkolnych nie zwiększy się liczba dzieci w przedszkolach w związku z powyższym obecna baza przedszkolna będzie wystarczająca. Według danych z ewidencji ludności urodzenia w latach 2011-2015 przedstawiają się następująco:

- 2011 - 26
- 2012 - 32
- 2013 - 21
- 2014 - 17
- 2015 - 19

Poziom nauczania w szkołach z terenu Gminy Korczew można analizować na podstawie wyników uczniów ze sprawdzianu w klasie VI szkoły podstawowej oraz egzaminu gimnazjalnego. Wyniki ze sprawdzianów w latach 2012-2015 obrazuje tabela.

Tabela 9. Wyniki sprawdzianów uczniów po klasie VI szkoły podstawowej

Nazwa szkoły	Średnia liczba punktów ze sprawdzianu			
	rok 2013	rok 2014	rok 2015 w %	
			Polski Matematyka	Języki
Publiczna Szkoła Podstawowa w Korczewie	19	24,5	46,7	68,8
Publiczna Szkoła Podstawowa w Drażniewie	21,3	28	62,5	68,8

Publiczna Szkoła Podstawowa w Nowym Bartkowie	21,4	25	63	65
gmina Korczew	20,17	25,3	53,6	68
powiat siedlecki	22,97	24,36	61,2	70,9
województwo mazowieckie	25,22	26,98	69,8	80,4

Źródło: dane z OKE

Tabela 10. Wyniki z egzaminu gimnazjalnego w roku 2014 i 2015

Nazwa części egzaminu	Średnie wyniki z roku 2014 dla:			Średnie wyniki z roku 2015 dla:		
	Gminy Korczew	powiatu siedlec.	woj. mazow.	Gminy Korczew	powiatu siedlec.	woj. mazow.
jęz. polski	64,8	65,9	70	63,3	58	64,7
historia i wiedza o społeczeństwie	53,5	58	61	74,3	61,4	65,9
matematyka	40,1	46,8	50	48,1	45,4	51,2
przedmioty przyrodnicze	47,7	49,9	54	51,5	46,6	52,1
jęz. angielski poz. podstawowy	84,5	60,1	70	62	56,9	69,8
jęz. angielski poz. rozszerzony	71	34,6	50	70	34,9	51,2
jęz. rosyjski poz. podstawowy	64	61,2	60	75	55,4	38,4
jęz. rosyjski poz. rozszerzony	38,8	35,1	37	-	-	-

Źródło: Dane z OKE

Analizując wyniki nauczania należy stwierdzić, że średnie wyniki uczniów zwłaszcza z gimnazjum są niższe od średniej dla powiatu, czy województwa, z wyjątkiem języka angielskiego i rosyjskiego.

3.6 KULTURA I SPORT

Gmina Korczew prowadzi działalność w zakresie upowszechniania kultury i czytelnictwa z udziałem biblioteki i szkół. W ramach tej działalności funkcjonuje Biblioteka Publiczna w Korczewie oraz Biblioteka Publiczna przy Zespole Szkół Publicznych w Korczewie.

Biblioteka działająca przy Zespole Szkół Podstawowych w Korczewie posiada oprócz dużej wypożyczalni, czytelnię, która wyposażona jest w bogaty księgozbiór podręczny (uzupełniany na bieżąco), komputer, które są dostępne dla mieszkańców. Planuje się, iż biblioteka zostanie organizatorem wielu ciekawych imprez i konkursów między innymi konkursów recytatorskich, plastycznych i z wiedzy o literaturze.

W budynku Urzędu Gminy Korczew jest wydzielona oddzielna sala komputerowa, z której mogą korzystać mieszkańcy. Wyodrębniono 8 stanowisk komputerowych z dostępem do szybkiego internetu a także możliwości wydrukowania i skanowania utworzonych dokumentów. W niniejszej sali mieszkańcy mają możliwość podnoszenia kwalifikacji poprzez udział w kursach i szkoleniach e-learningowych.

W gminie Korczew dokonano remontu świetlic wiejskich, które aktualnie zaspokajają potrzeby kulturalno-społeczne mieszkańców. Część świetlic wyposażona jest w sprzęt do ćwiczeń, gry zręcznościowe (np. piłkarzyki), stoły do ping ponga a także telewizor. Zaznaczyć należy dalsze doposażenia świetlic celem uatrakcyjnienia spędzania czasu wolnego jak również integracji społeczeństwa i promocji zdrowego stylu życia. Planuje się montaż siłowni zewnętrznych jak również doposażenia świetlic w sprzęt do uprawiania fitnessu i ćwiczeń siłowych. Wskazane jest również wyposażenie świetlic w place zabaw dla dzieci.

Przy Zespole Placówek Oświatowych w Korczewie został wybudowany kompleks boisk w ramach projektu „Moje Boisko - Orlik 2012”. W skład kompleksu boisk wchodzi dwa boiska, jedną do piłki nożnej drugie boisko wielofunkcyjne (do siatkówki, koszykówki) oraz zaplecze sanitarno-szatniowe. Orlik Otwarty jest w miesiącach marzec-listopad od poniedziałku do piątku w godzinach od 17:00 do 21:00 oraz soboty do niedzieli w godzinach od 15:00 do 21:00. W tym czasie nad ćwiczącymi czuwają animatorzy, którzy prowadzą zajęcia, pomagają w doskonaleniu techniki prowadzonych ćwiczeń.

Przy Zespole Placówek Oświatowych wybudowane jest również pełnometrażowe boisko do piłki nożnej. Na tym boisku trenują w szczególności piłkarze drużyny „Tęczy Korczew”.

Ludowy Klub Sportowy (LKS) Tęcza Korczew jest to Amatorski Klub Piłkarski, który promuje Gminę Korczew oraz okolice. Historia klubu sięga 2001 roku, w którym to klub uczestniczył w rozgrywkach siedleckiej ligi halówki. Trenerem klubu jest Pan Stanisław Zdun. Tęcza Korczew uczestniczyła w wielu rozgrywkach piłkarskich między innymi:

- B-klasa - Mistrzostwo Ligi w debiucie (sezon 2014/2015)
- C-klasa (Liga LZS)
- Puchar Polski (na szczeblu okręgowym)
- I Siedlecka Liga Siódemek Piłkarskich
- I Siedlecka Liga Halowa
- Puchar Siedleckiej Ligi Siódemek Piłkarskich

Od sezonu jesienno 2015 roku rozpoczął rozgrywki na boiskach siedleckiej A-klasy.

Gmina Korczew od wielu lat organizuje lokalne imprezy, tj. festyn pn. „Zielony Korczew” oraz dzień dziecka.

Gmina Korczew corocznie w pierwszy weekend sierpnia organizuje imprezę pod nazwą „Zielony Korczew”. Impreza ma charakter rodzinnego pikniku, podczas którego całe rodziny oglądają dzieła twórców ludowych, kupują ich wyroby, słuchając kapeli folklorystycznych oraz biorą udział w organizowanych zabawach. Naszym zamiarem jest, aby przez ten festyn mieszkańcy naszej gminy oraz turyści mogli poznać regionalne obyczaje i tradycje. Poprzez pokazy rękodzieła chcemy promować twórczość regionalnych artystów na rynku lokalnym. Chcielibyśmy zainteresować także dzieci i młodzież rodzimą tradycją. Na chętnych czekają konkursy o różnej tematyce (regionalnej, ekologicznej), a także zawody sportowe. Dla zwycięzców przewidziano atrakcyjne nagrody. W godzinach popołudniowych przewidziany jest mecz piłki nożnej pomiędzy lokalnymi drużynami. Corocznie odbywają się występy gwiazdy a gościły u nas już takie zespoły jak Video, Manchester, Mrozu, Feel czy Grzegorz Hyży.

Dzień Dziecka obchodzony jest w pierwszy weekend czerwca. Przy Zespole Placówek Oświatowych w Korczewie organizowane są zawody sportowe oraz konkursy o różnej tematyce. Czas uatrakcyjniany jest parkiem zabaw dla dzieci oraz dmuchanymi zjeżdżalnicami. Imprezę prowadzi znany konferansjer.

3.7 BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Bezpieczeństwo publiczne to ogół warunków i instytucji chroniących życie, zdrowie, mienie obywateli oraz majątek ogólnonarodowy, ustrój i suwerenność państwa przed zjawiskami groźnymi dla ładu prawnego.

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym zadaniem własnym gminy jest zaspakajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, w tym również zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej. Do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego zobowiązane są wszystkie organy władzy i administracji państwowej, szczególnie instytucje wyspecjalizowane w zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego, jak np. Policja, Państwowa Straż Pożarna, Pogotowie Ratunkowe, które to służby w realizacji swoich zadań wspierane są przez jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych.

Na zabezpieczenia realizacji zadań wynikających z ustawy o samorządzie gminnym, o zarządzaniu kryzysowym, o ochronie przeciwpożarowej, rok rocznie w budżecie gminy zabezpiecza się środki finansowe na:

1. Utrzymanie jednostek OSP w celu zapewnienia ich gotowości bojowej, zakupy sprzętu przeciwpożarowego, wyszkolenie i prowadzenie remontów baz lokalowych. Jednostki OSP wchodzące w skład Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (1 jednostka – OSP Korczew) dodatkowo dotowane są z budżetu Państwa.
2. Materiały i sprzęt i przeciwpowodziowy.

Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie gminy jest Wójt Gminy Korczew. Wójt Gminy Korczew w oparciu o ustawę o zarządzaniu kryzysowym powołał organ pomocniczy - Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego w celu zapewnienia wykonywania zadań zarządzania kryzysowego, a w szczególności:

- ocena występujących i potencjalnych zagrożeń mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo publiczne i prognozowanie tych zagrożeń;
- przygotowywanie propozycji działań i przedstawienie Wójtowi wniosków dotyczących wykonania, zmiany lub zaniechania działań ujętych w gminnym planie zarządzania kryzysowego;
- przekazywanie do wiadomości publicznej informacji związanych z zagrożeniami;
- opiniowanie gminnego planu zarządzania kryzysowego,

Celem Planu Zarządzania Kryzysowego jest zapewnienie systemowego, skoordynowanego i efektywnego reagowania administracji publicznej na sytuacje (zdarzenia)

kryzysowe, zapewniającego właściwe prowadzenie działań, głównie w zakresie odpowiedzialności dotyczącej: kierowania i nadzoru, ostrzegania i alarmowania, ratownictwa, ewakuacji, pomocy społecznej, pomocy medycznej, łączności, bieżącego informowania i zapewnienia porządku publicznego. Obowiązki Szefa Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego pełni Wójt Gminy Korczew a w skład zespołu wchodzi: przedstawiciel Policji, Ochotniczej Straży Pożarnej, służby zdrowia oraz Kierownicy jednostek organizacyjnych.

W celu zapobieganiu sytuacjom kryzysowym lub ich usunięciu Zespół pracuje w czterech fazach:

- w fazie zapobiegania Gminny Zespół podejmuje działania, które redukują lub eliminują prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia kryzysowego albo w znacznym stopniu ograniczają jego skutki.
- w fazie przygotowania Gminny Zespół podejmuje działania planistyczne dotyczące sposobów reagowania na czas wystąpienia zdarzenia kryzysowego, a także działania mające na celu powiększenie zasobów sił i środków niezbędnych do efektywnego reagowania.
- w fazie reagowania Gminny Zespół podejmuje działania polegające na dostarczeniu pomocy poszkodowanym, zahamowaniu rozwoju występujących zagrożeń oraz ograniczeniu strat i zniszczeń.
- w fazie odbudowy Gminny Zespół podejmuje działania mające na celu przywrócenie zdolności reagowania, odbudowę zapasów służb ratowniczych oraz odtworzenie kluczowej dla funkcjonowania miasta infrastruktury telekomunikacyjnej, energetycznej, paliwowej, transportowej i dostarczania wody.

Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego zbiera się na posiedzeniach (w zależności od potrzeb), na których analizuje sytuację na terenie gminy, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń: pożarowych, powodziowych, ekologicznych, związanych z okresem zimowym, itp. Rolę służby dyżurnej Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, której zadaniem jest zbieranie i rejestrowanie informacji o zdarzeniach z terenu naszej gminy są:

- całodobowo - Komisariat Policji w Mordach tel. (25) 6432780.
- w godzinach pracy urzędu insp. ds. ewid. lud., d.o., spraw woj., oc i bhp w Urzędzie Gminy Korczew ul. ks. Brzóska 20a - telefon 25 6312022 , 25 6312023, poniedziałek - piątek od 7:30 do 15:30.

4 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

4.1 UKŁAD KOMUNIKACYJNY

Przez teren gminy nie przebiegają drogi krajowe i wojewódzkie. Występują dwie kategorie dróg: powiatowe o łącznej długości 53,157 km i gminne 46,143 km. Drogi powiatowe i gminne tworzą sieć komunikacyjną, której gęstość jest wystarczająca do obsługi jednostek osadniczych, połączeń z sąsiednimi gminami, miastami, miejscowością gminną, dojazdów do dużych kompleksów leśnych i pól.

Stan nawierzchni dróg jest na bieżąco ulepszany jednak w najbliższych latach wymaga jeszcze remontów, modernizacji bądź budowy nawierzchni twardej ulepszonej. Samorząd gminny jest zobligowany do budowy nowej nawierzchni oraz poprawy istniejącej nawierzchni na drogach gminnych. Władze gminy będą podejmowały sukcesywnie kolejne inwestycje w tym zakresie.

Tabela 11: Wykaz dróg gminnych

L.p.	Nr drogi	Nazwa drogi	Klasa drogi	Długość w km	Rodzaj nawierzchni	Stan techniczny
1	360201W	Bartków Stary-gr. gm. Przesmyki-Pniewiski	V	2,422	gruntowa	zły
2	360202W	Mogielnica-gr.gm. Repki-Skrzeszew	V	0,633	gruntowa	zły
3	360203W	Zaleś-gr. gm. Repki-Liszki	V	1,737	gruntowa	zły
4	360204W	Tokary-gr. gm. Przesmyki-Dąbrowa	V	5,268	gruntowa	zły
5	360205W	Bartków Nowy-gr. gm. Przesmyki-Kamianki Lackie	V	1,65	bitumiczna	dobry
6	360206W	Knychówek Nowy-dr. powiatowa 3622W (Kamianki Czabaje)	V	3,322	bitumiczna/gruntowa	częściowo dobry/zły
7	360207W	Bartków Nowy-Czapple-Zaleś-Mogielnica	V	7,409	gruntowa	zły
8	360208W	Bartków Nowy-Szczeglacin	V	2,978	bitumiczna/gruntowa	zły
9	360209W	Mogielnica-Przekop	V	2,602	bitumiczna / gruntowa	średni

10	360210W	Czaple-Czaple Obrępałki-Szczeglacin	V	2,787	gruntowa	częściowo dobry/zły
11	360211W	Tokary-Góry-dr. powiatowa 3620W (Ruska Strona)	V	5,468	gruntowa	Częściowo dobry/zły
12	360212W	dr. gminna 360209W (Przekop)-Starzewice	V	1,038	bitumiczna	dobry
13	-	w miejscowości Korczew – oznaczone jako działka o numerze ewidencyjnym 649 i w miejscowości Józefin – oznaczone jako działka o numerze ewidencyjnym 39	-	2,528	brukowa	średni
14	-	w miejscowości Drażniew – oznaczone jako działka o numerze ewidencyjnym 404	-	1,462	gruntowa	zły
15	-	w miejscowości Drażniew – oznaczone jako działka o numerze ewidencyjnym 133 i w miejscowości Ruda – oznaczone jako działka o numerze ewidencyjnym 187	-	1,436	bitumiczna	dobry
16	-	w miejscowości Ruda – oznaczone jako działki o numerze ewidencyjnym 227 i o numerze ewidencyjnym 328	-	3,099	gruntowa utwardzona	częściowo dobry/zły
RAZEM:				45,749		

Źródło: Opracowanie własne

Braki w połączeniu gminy Korczew z sąsiednimi terenami są niewielkie. Potrzebne jest jedynie powiązanie komunikacyjne z Gminą Platerów oraz miastem Siemiatycze. Gmina Korczew na swoim terenie wybudowała odcinek drogi gminnej Drażniew – Mężenin natomiast dalszy odcinek drogi leżący na terenie gminy Platerów jest w bardzo złym stanie technicznym.

Z miastem Drohiczyn istnieje od wiosny do jesieni powiązanie drogą wodną dzięki zrealizowanej w 2011 r. inwestycji pn. „Bóg rajem dla turysty”, której przedmiotem było min. wykonanie przeprawy promowej łączącej gminę Korczew z miastem Drohiczyn.

Najbliższa linia kolejowa relacji Siedlce – Hajnówka znajduje się w Niemojkach ok. 15 km od południowych granic gminy i nie ma większego znaczenia w powiązaniach komunikacyjnych tego obszaru.

Obszar gminy obsługiwany jest przez komunikację autobusową, korzystającą w większości z dróg powiatowych. Podmiotami świadczącymi usługi komunikacyjne są: PKS w Siedlcach; PKS w Łosicach, PKS w Sokołowie Podlaskim oraz Usługi Przewozowe Osobowo – Towarowe Jares. Są to relacje: Siedlce - Korczew - Drażniew - Łosice; Siedlce - Korczew - Drażniew - Tokary. Siedlce - Korczew - Łosice. Dalszy rozwój komunikacji uzależniony jest od poprawy stanu technicznego dróg oraz rozwoju funkcji pozarolniczych np.: turystycznej i letniskowej. W związku z powyższym Gmina Korczew współpracuje z samorządem powiatowym w zakresie poprawy stanu technicznego nawierzchni sieci dróg powiatowych.

Tabela 12: Wykaz dróg powiatowych

Lp	Nr drogi	Nazwa drogi	Klasa drogi	Długość w km	Rodzaj nawierzchni	Stan techniczny
1	2044W	Droga nr 698 – Niemojki – Łysów – Dąbrowa - Korczew	Z	4,188	bitumiczna	dobry
2	3601W	Tokary - Korczew	L	8,765	bitumiczna /gruntowa	zły
3	3617W	Siedlce - Korczew	G	7,391	bitumiczna	dobry
4	3620W	Korczew - Przekop - Drażniew	L	11,630	bitumiczna / gruntowa	średni
5	3663W	Tokary - Drażniew — Laskowice	Z	7,293	bitumiczna / brukowa	zły
6	3932W	Repki – Wyrozębny – Bartków Stary	L	2,840	bitumiczna	dobry
7	3934W	Sawice – Czaple - Korczew	L	4,620	bitumiczna	dobry
8	3936W	Droga nr 62 - Mogielnica - Szczeglacin	Z	6,430	bitumiczna	dobry
Ogółem:				53,157		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Siedlcach

Na terenie gminy zlokalizowana jest jedna stacja paliw w Korczewie.

4.2 SIEĆ WODOCIĄGOWA I KANALIZACYJNA

Aktualny stan zaopatrzenia w wodę Gminy Korczew jest zadowalający. Z wodociągu korzysta ok. 95 % gospodarstw domowych na terenie gminy.

Na terenie Gminy istnieją 4 niezależne systemy wodociągowe:

- Wodociąg grupowy „Korczew – Bartków”
- Wodociąg grupowy „Laskowice – Góry”
- Wodociąg grupowy „Tokary – Drażniew – Ruda
- Wodociąg grupowy Starczewice- Mogielnica- Bużyska - Zaleś.

Wodociąg grupowy „Korczew – Bartków” zasila w wodę wsie:

- Korczew, liczba przyłączy 256
- Knýchówek, liczba przyłączy 23
- Nowy Bartków, liczba przyłączy 71
- Stary Bartków, liczba przyłączy 117
- Szczegłacin, liczba przyłączy 113
- Czaple Górne, liczba przyłączy 50

a także wieś Czaple Andrelewicze w sąsiedniej gminie.

Stacja wodociągowa znajduje się w miejscowości Korczew. Wydajność stacji wodociągowej wynosi 116 m³ / h. Głębokość odwiertu 70 m. Długość sieci wodociągowej 49,1 km. Ilość pobranej wody w 2014 r wyniosła 58713 m³. Woda dostarczana jest do 630 Gospodarstw domowych 630 gospodarstw domowych

Wodociąg grupowy „Laskowice – Góry” zasila w wodę wsie:

- Laskowice, liczba przyłączy 103
- Góry, liczba przyłączy 67.

Stacja wodociągowa znajduje się w miejscowości Laskowicach. Wydajność stacji wodociągowej wynosi 28 m³ / h. Głębokość odwiertów 72 i 73 m. Długość sieci wodociągowej 8,7 km. Ilość pobranej wody w 2014 r wyniosła 6914 m³. Woda dostarczana jest do 170 gospodarstw domowych.

Wodociąg grupowy „Tokary” zasila w wodę wsie:

- Tokary, liczba przyłączy 96
- Ruda, liczba przyłączy 40

- Drażniew, liczba przyłączy 86.

Stacja wodociągowa znajduje się w miejscowości Tokary. Wydajność stacji wodociągowej wynosi 36 m³ / h. Głębokość odwiertu 30 m. Długość sieci wodociągowej 14 km. Ilość pobranej wody w 2014 r wyniosła 10727 m³. Woda dostarczana jest do 222 gospodarstw domowych.

Wodociąg grupowy „ Starzewice „ zasila w wodę wsie:

- Starzewice liczba przyłączy 52

- Bużyska liczba przyłączy 36

- Mogielnica liczba przyłączy 53

- Zaleś liczba przyłączy 16

- Czaple Górne liczba przyłączy 30

Wodociąg zaopatrywany jest ze stacji uzdatniania wody „Starzewice”. Wydajność stacji 36,0 m³/h. Zasoby eksploatacyjne ujęcia Q_e=50 m³/h z 1 studni. Głębokość odwiertu - 34,5 m. Długość sieci wodociągowej – 13,2 km. Brak ujęcia awaryjnego. Ilość pobranej wody w 2014 r wyniosła 6914 m³. Woda dostarczana jest do 187 gospodarstw domowych.

Aktualny stan sanitarny i techniczny urządzeń związanych z poborem wody, nie budzi większych zastrzeżeń.

Na terenie gminy zlokalizowane są ponadto ujęcia wody na potrzeby jednostek produkcyjnych. Ujęcia głębinowe zlokalizowane są na terenie SKR w Korczewie oraz gorzelni w Starym Bartkowie. Aktualnie ujęcia te utraciły swoją pierwotną funkcję, ponieważ zarówno SKR jak i gorzelnia posiadają podłączenie do wodociągu grupowego. Studnia na terenie SKR pełniła okresowo funkcję ujęcia awaryjnego dla wodociągu grupowego Korczew — Bartków, aktualnie jest nieczynna. Natomiast ujęcie wody gorzelni w Bartkowie Starym jest częściowo wykorzystywane jako źródło wody do celów produkcyjnych.

Mieszkańcy wsi położonych poza zasięgiem wodociągu grupowego zaopatrują się w wodę przy pomocy lokalnych studni kopanych. Studnie przydomowe posiadają średnią głębokość 6 — 7 m i charakteryzują się niewielką wydajnością. Woda ujmowana z nich nie odpowiada wymogom sanitarnym, zarówno pod względem chemicznym jak i bakteriologicznym. Część gospodarstw stale dowozi wodę do bieżącego użytku.

Na terenie gminy Korczew brak jest zbiorczych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków. Odprowadzenie ścieków z poszczególnych gospodarstw oraz obiektów użyteczności publicznej odbywa się za pośrednictwem lokalnych systemów

kanalizacyjnych do zbiorników bezodpływowych zlokalizowanych na terenie posesji. Ścieki z obiektów administrowanych przez Gminę oraz prywatnych gospodarstw domowych wywożone są transportem asenizacyjnym do pobliskich oczyszczalni ścieków w Sarnakach oraz Łosicach na podstawie indywidualnych umów cywilno – prawnych. Z uwagi na małą liczbę ludności faktycznie mieszkającej na terenie gminy oraz rozproszonej zabudowy inwestowanie w budowę oczyszczalni ścieków oraz kanalizacji zbiorczej jest ekonomicznie nieuzasadnione. W związku z powyższym Gmina Korczew od 2013 r. realizuje inwestycje dotyczące budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy dla indywidualnych gospodarstw domowych. Do końca 2015 r. na terenie gminy wykonano 165 przydomowych oczyszczalni ścieków. Kontynuacja powyższej inwestycji jest planowana również w latach kolejnych, a jej zakres będzie uzależniony od możliwości uzyskania dofinansowania ze środków zewnętrznych.

Gmina nie posiada zorganizowanych systemów odprowadzania wód opadowych. Odprowadzenie wód opadowych z terenu gminy odbywa się przez sieć rowów melioracyjnych, do rzeki Kołodziejki, Tocznej oraz do rzeki Bug.

4.3 GOSPODARKA CIEPLNA

Zabudowa mieszkalna i zagrodowa na terenie Gminy jest wyposażona w indywidualne małe źródła ciepła. Część wyposażona jest w instalacje centralnego ogrzewania i ogrzewanie z własnych kotłowni indywidualnych zasilanych paliwem stałym lub przy pomocy pieców. System taki funkcjonuje na terenie wsi Stary Bartków gdzie ogrzewane są w ten sposób 2 bloki mieszkalne (z kotłowni olejowej). Na terenie gminy sporadycznie występuje również indywidualne ogrzewanie gazowe (zbiorniki na gaz propan – butan).

Nie istnieje potrzeba centralizowania systemu zaopatrzenia w ciepło. Wskazane jest natomiast zastąpienie w lokalnych systemach grzewczych paliw stałych, przez ekologiczne paliwa ciekłe lub gazowe oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Na terenie gminy Korczew w latach 2012 – 2013 powstało 239 kolektorów słonecznych w ramach projektu pn. „Słoneczne Gminy Wschodniego Mazowsza – Energia Solarna Energią Przyszłości”. Instalacje solarne, wytwarzające ciepłą wodę użytkową, wykorzystują odnawialne źródła energii, oszczędzając energię cieplną i ograniczając emisję głównych zanieczyszczeń powietrza.

Rozwiązaniem proekologicznym na terenie gminy Korczew była również w 2015 r.

budowa mikroinstalacji prosumenckich na potrzeby obiektów gospodarstw domowych w Gminie Korczew polegająca na wykonaniu 19 kpl. instalacji fotowoltaicznych, w tym: o mocy 2 kW – 8 kpl., 3kW – 10 kpl. i 5 kW – 1 kpl. na dachach budynków mieszkalnych.

W nowym okresie programowania 2014 – 2020 Gmina Korczew również zamierza realizować inwestycje z zakresu odnawialnych źródeł energii, tj. kolektory słoneczne, instalacje fotowoltaiczne, pompy ciepła, turbiny wiatrowe, biogazownie, w szczególności mając na uwadze poprawę jakości powietrza przy jednoczesnym unowocześnieniu regionu.

4.4 ENERGETYKA

Gmina zasilana jest w energię elektryczną za pomocą linii napowietrznych wysokiego napięcia (WN), oraz linii napowietrznych przesyłowych średniego napięcia i stacji transformatorowych oraz sieci rozdzielczych niskiego napięcia (NN). W ostatnich latach na terenie gminy Korczew PGE Dystrybucja S.A. dokonuje sukcesywnie modernizacji napowietrznej sieci niskiego napięcia zastępując ją siecią doziemną zapewniającą stały dostęp energii elektrycznej bez względu na warunki atmosferyczne oraz poprawą bezpieczeństwa mieszkańców.

Gmina nie posiada własnej stacji 110/15 kV i zasilana jest z trzech najbliższych położonych stacji 110/15 kV w Siedlcach, Łosicach, Sokołowie Podlaskim. Gmina Korczew jest gminą rolniczą, nie posiada dużych odbiorców energii elektrycznej wymagających niezawodności dostaw i dużej mocy szczytowej.

Najliczniejszą grupę odbiorców energii elektrycznej stanowią gospodarstwa domowe. Przeciętnym odbiorcą energii jest obok gospodarstwa domowego również gospodarstwo rolne o mocy szczytowej 5-10 kV używanej do celów bytowych oraz zasilania urządzeń służących do produkcji rolnej. Dla przyszłej zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej w najbliższych latach będą wybudowane nowe linie energetyczne i stacje transformatorowe. W kolejnych latach planuje się dalszą budowę nowych punktów oświetleniowych oraz modernizację istniejących punktów świetlnych.

Innowacyjnym rozwiązaniem w zakresie energetyki jest montaż instalacji fotowoltaicznych. Od 2015 r. na dachach budynków mieszkalnych w gminie Korczew widnieją panele fotowoltaiczne. Gmina Korczew w 2015 r. zrealizował projekt polegający na montażu 19 kpl. instalacji fotowoltaicznych przy dofinansowaniu ze źródeł zewnętrznych Władze gminy planują w najbliższych latach również kontynuację montażu

instalacji fotowoltaicznych, mając na celu poprawę jakości powietrza, zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego, w tym dywersyfikację źródeł energii oraz zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Realizacja projektu wpłynie na unowocześnienie i zwiększenie konkurencyjności obszaru gminy, zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz poprawę jakości życia mieszkańców.

Panele fotowoltaiczne zamieniają energię promieniowania słonecznego w energię elektryczną. Wytworzony w fotowoltaice prąd stały przepływa przez inwerter (falownik) i zostaje przekształcony w prąd przemienny, czyli dokładnie taki jaki mamy w gniazdkach (230V). Uzyskaną energię elektryczną można zużywać na bieżąco lub magazynować albo sprzedawać. Opłacalność fotowoltaiki stale rośnie. Panele słoneczne zapewniają ponad 25 lat bezobsługowej pracy, wytwarzając każdego dnia darmowy prąd. Do głównych zalet należą oszczędności na rachunkach i ochrona środowiska, ale także niezależność energetyczna.

4.5 SIĘĆ TELEINFORMATYCZNA

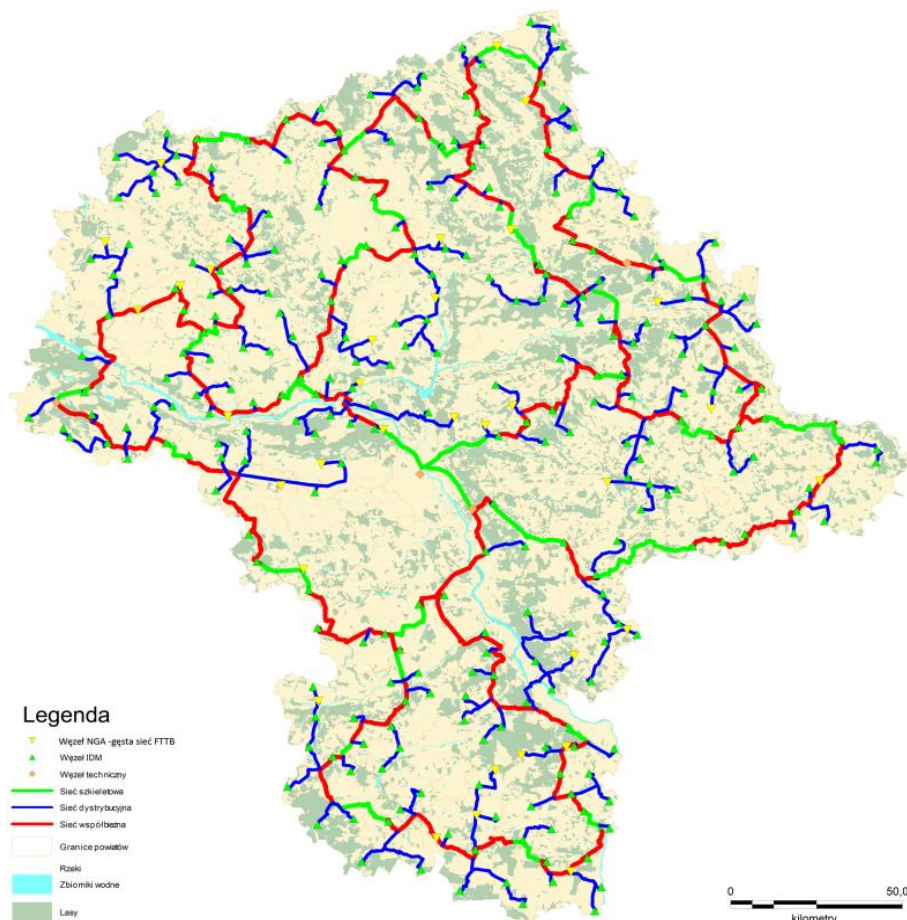
Wszystkie miejscowości w gminie są objęte telefonią stacjonarną lub komórkową. Elementami sieci telekomunikacyjnej na terenie gminy Korczew są: telekomunikacja kablowa, radiowa oraz sieć światłowodowa. W zasięgu sieci kablowych lub terminali radiowych są wszystkie miejscowości na terenie gminy Korczew.

Na terenie gminy Korczew została ułożona sieć szerokopasmowa w ramach Budowy Regionalnej Sieci Szerokopasmowej „Internet dla Mazowsza” realizowanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie. Projekt Internet Dla Mazowsza (IDM) polegał na wybudowaniu na terenie Województwa Mazowieckiego światłowodowej sieci szkieletowo-dystrybucyjnej, oraz wybudowanie sieci dostępowej NGA (FTTB) w 33 miejscowościach.

Wybudowana sieć ma na celu zapewnienie możliwości dostępu, za pośrednictwem Internetu, do usług teleinformatycznych świadczonych drogą elektroniczną dla mieszkańców, przedsiębiorstw i podmiotów publicznych na Mazowszu. W ramach projektu sieć światłowodowa została wybudowana w oparciu o dwie warstwy: szkieletową i dystrybucyjną, a w 33 miejscowościach także w oparciu o warstwę dostępową (FTTB). Zakres robót obejmował wykonanie projektu sieci szerokopasmowej na terenie Województwa Mazowieckiego oraz budowy w postaci kanalizacji teleinformatycznej dla światłowodów,

budowy węzłów światłowodowych szkieletowych i dystrybucyjnych oraz adaptacja dzierżawionych pomieszczeń na węzły światłowodowe.

Rysunek 3: Mapa przebiegu sieci IDM

Źródło: <http://www.idm.org.pl>

Na terenie gminy jest możliwość korzystania z usług co najmniej czterech operatorów sieci telefonii mobilnej, którzy swoim zasięgiem pokrywają teren całej Gminy. Wieże telekomunikacyjne znajdują się w Korczewie i Tokarach. Cała gmina jest w zasięgu sieci GSM chociaż jakość tego zasięgu jest różna dla poszczególnych operatorów.

4.6 GOSPODARKA ODPADAMI

Do 2012 roku kwestie związane z gospodarką odpadami regulowały plany gospodarki odpadami (przygotowywane na poziomie województwa, powiatu i gminy). Zmiana nastąpiła 1 stycznia 2012 r., wraz z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r. poz. 391z późn. zm.), która zniósła obowiązek wykonywania gminnych i powiatowych planów gospodarki odpadami. Obecnie, dla osiągnięcia celów założonych

w polityce ekologicznej państwa i wdrażania hierarchii postępowania z odpadami opracowuje się jedynie krajowy plan gospodarki odpadami oraz wojewódzkie plany gospodarki odpadami. Na terenie województwa mazowieckiego obowiązuje „Wojewódzki plan gospodarki odpadami dla Mazowsza na lata 2012 - 2017 z uwzględnieniem lat 2018 - 2023”, przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 211/12 z dnia 22 października 2012 r. Zgodnie z zapisami Planu, gmina Korczew przypisana została do regionu ostrołęcko - siedleckiego.

Gmina Korczew należy do Związku Komunalnego „Nieskażone Środowisko” z siedzibą w Łosicach, który prowadzi działania związane z gospodarką odpadami na terenie 6 gmin (miasto i gmina Łosice, gminy: Sarnaki, Platerów, Huszlew, Olszanka i Korczew).

Zgodnie z zapisami ww. ustawy, od 1 lipca 2013 r. gmina Korczew przejęła obowiązki właścicieli nieruchomości w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych. Sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych określa Uchwała Nr XXII/146/2012 Rady Gminy Korczew z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Korczew. Ustawa wprowadziła nowy system gospodarowania odpadami, w którym za odbieranie i właściwe zagospodarowanie wszystkich odpadów komunalnych oraz możliwość selektywnego zbierania odpadów odpowiada gmina. Gmina ustaliła stawkę i sposób naliczania opłaty za odbieranie odpadów, a także tryb, sposób i częstotliwość jej wnoszenia oraz wzór deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi i terminie złożenia pierwszej deklaracji, którą zobowiązany jest złożyć każdy z właścicieli nieruchomości.

Przedsiębiorca, wyłoniony przez gminę w drodze przetargu, odbiera odpady wytworzone przez mieszkańców. Gmina sprawuje nadzór nad prawidłowym zagospodarowaniem odpadów komunalnych przez odbierającego. W 2014 roku zebrano z terenu gminy 148,23 ton odpadów komunalnych, co w przeliczeniu wyniosło 53 kg/1 mieszkańca/rok. W gminie Korczew funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), w którym przyjmowane są selektywnie zebrane odpady komunalne pochodzące od wszystkich właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy, którzy złożyli deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Koszty, jakie poniosła gmina Korczew na gospodarkę odpadami komunalnymi w 2014 roku wyniosły 199,559 tys. złotych. Odbiór odpadów stałych odbywa się raz w miesiącu według harmonogramu. Odpady odbierane są bezpośrednio z gospodarstw domowych w przeznaczonych do tego workach foliowych i składowane na Międzygminnym

Składowisku Odpadów Komunalnych w Łosicach, ul. Ekologiczna. Również raz w miesiącu odbywa się zbiórka odpadów wielkogabarytowych.

Odrębnym problemem jest usuwanie i wymiana materiałów zawierających azbest a szczególnie braku wyznaczonych miejsc do jego magazynowania po demontażu. Gmina Korczew od kilku lat pozyskuje środki finansowe na to zadanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Dzięki temu mieszkańcy gminy nie partycypują w kosztach transportu i utylizacji azbestu. Gmina odpowiada również za utylizację padłych zwierząt. Obecnie Umowę na odbiór padłych zwierząt gospodarskich z Gminą Korczew mają podpisaną Cabaj – Skórzec, Niepiekło – Sokołów Podlaski.

Odpady ciekłe odbierane są przez firmy posiadające zezwolenia na odbiór nieczystości z terenu gminy, na indywidualne wezwanie właścicieli nieruchomości, są to: Przedsiębiorstwo „KOM – GAZ” w Łosicach, PPH-U Edward Pszczoła, Borsuki 63, Przedsiębiorstwo Wodno- Kanalizacyjne w Siedlcach ul. Leśna 8.

5 GOSPODARKA

Mieszkańcy Gminy Korczew utrzymują się w większości z działalności rolniczej. Szacuje się, że praca na roli stanowi utrzymanie dla ok. 55 % lokalnej wspólnoty samorządowej. Dodatkowym rodzajem działalności jest min. drobna działalność usługowa oraz prowadzenie działalności agroturystycznej. Z pracy poza rolnictwem utrzymuje się ok. 22 %, a z niezarobkowego źródła utrzymania ok. 23 %. Dużym problemem dla rozwoju działalności rolniczej oraz innych form działalności zarobkowej jest starzejące się społeczeństwo. Młodzi ludzie emigrują do miast w celach zarobkowych a w konsekwencji również osadniczych.

5.1 INWESTYCJE

Gmina Korczew realizowała w ostatnich latach inwestycje współfinansowane ze środków Unii Europejskiej oraz środków krajowych, a w szczególności: środki budżetu państwa, dotacje z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Środki pomocowe zostały w szczególności wykorzystane na inwestycje takie jak: budowa i przebudowa dróg gminnych, remont obiektów użyteczności publicznej, instalacje w zakresie odnawialnych źródeł energii, wykonanie przeprawy promowej na rzece Bug wraz z infrastrukturą towarzyszącą, rewitalizację centrum miejscowości Korczew oraz operacje ukierunkowane na rozwój mieszkańców lokalnej wspólnoty samorządowej.

Tabela 13: Ważniejsze inwestycje w Gminie Korczew w latach 2010 - 2015

Nazwa inwestycji	Wartość inwestycji	Program w ramach którego przyznano wsparcie
2010		
Budowa drogi gminnej Drażniew – Mężenin ze zjazdami	1 585 889, 31 zł	Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007 - 2013
Remont budynku remizy OSP Tokary, gm. Korczew	301 917,56 zł,	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013
"Usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Korczew"	27951,28	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KORCZEW NA LATA 2015 - 2020

2011		
Ekspert w regionie	46 840,00 zł,	Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki
Remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Szczeglacin	28 764,75 zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013
Zielony Korczew	41 164,12 zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013
Zakup samochodu pożarniczego średniego używanego dla OSP Tokary	120 000,00 zł	Urząd Marszałkowski województwa Mazowieckiego w Warszawie
2012		
Bug rajem dla turysty	876 629,59 zł	Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka na lata 2007-2013
Budowa kompleksu boisk sportowych w ramach programu "Moje Boisko - Orlik 2012	1 123 077,00 zł	Ministerstwo Sportu i Turystyki
Odbudowa drogi gminnej nr 360212W Starczewice - Przekop na długości 790 mb	393 726,39 zł	Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie
2013		
Remont świetlicy wiejskiej w Drażniewie, gm. Korczew"	229 085,79 zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013
Remont świetlicy wiejskiej w Nowym Bartkowie, gm. Korczew	262 372,52 zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013
Słoneczne gminy wschodniego mazowsza – energia solarna energią przyszłości	963 580,95 zł	Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007 - 2013
2014		
Rozwój e-usług w powiecie sokołowskim	569 113,00 zł	Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007 - 2013
Rewitalizacja centrum miejscowości Korczew, gm. Korczew	289 781,30 zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013
Wirtualne panoramy gminy Korczew	30 750,00 zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013

2015		
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Korczew	1 244 428,50 zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013
Budowa mikroinstalacji prosumenckich na potrzeby obiektów gospodarstw domowych w gminie Korczew	402 160,28 zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013

Źródło: Opracowanie własne

Źródła pozyskiwania środków na inwestycje w latach 2010 - 2015:

1. W infrastrukturze drogowej:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego, działanie 3.1 - Mazowiecka Jednostka Wdrażania Program Unijnych,
- środki związane z wyłączeniem z produkcji gruntów rolnych - Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego
- Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych - Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie
- rezerwa celowa na usuwanie skutków klęsk żywiołowych w infrastrukturze komunalnej – Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie

2. W infrastrukturze sanitarnej (oczyszczalnia ścieków i kanalizacja, przydomowe oczyszczalnie ścieków):

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego, działanie 4.1 - Mazowiecka Jednostka Wdrażania Program Unijnych,
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 „Podstawowe usługi dla ludności i gospodarki wiejskiej” – Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie,
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,

3. W ochronie środowiska:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego, działanie 4.3 – Odnawialne źródła energii (budowa kolektorów słonecznych) - Mazowiecka Jednostka Wdrażania Program Unijnych,
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – odbiór, transport i utylizacja wyrobów azbestowych, termomodernizacja obiektów publicznych,

4. W ochronie przeciwpożarowej (zakup sprzętu i umundurowania):

- Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej,
- Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP,
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Mazowiecki Instrument Wsparcia Ochotniczych Straży Pożarnych – Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie,

5. W infrastrukturze oświatowej:

- Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej – budowa sali gimnastycznej – Ministerstwo Sportu i Turystyki,
- zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej z 0,6% rezerwy z tytułu wyposażenia w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne pomieszczeń do nauki w nowo wybudowanych obiektach szkół – Ministerstwo Edukacji Narodowej
- Rządowy Program Radosna Szkoła – budowa szkolnego placu zabaw – MEN,
- Moje Boisko – Orlik 2012 - budowa boisk sportowych – Ministerstwo Sportu i Turystyki,

6. W infrastrukturze turystycznej i rekreacyjnej:

- przeprawa promowa i ścieżki rowerowe – Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka – działanie 6.4 produkt turystyczny o znaczeniu ponadregionalnym,
- remont świetlic wiejskich – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 – Odnowa i rozwój wsi, Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego i Lokalna Grupa Działania,
- remont i wyposażenie świetlic wiejskich - Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 – Małe projekty, Lokalna Grupa Działania,
- rewitalizacja centrum miejscowości - Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 – Odnowa i rozwój wsi , Lokalna Grupa Działania.

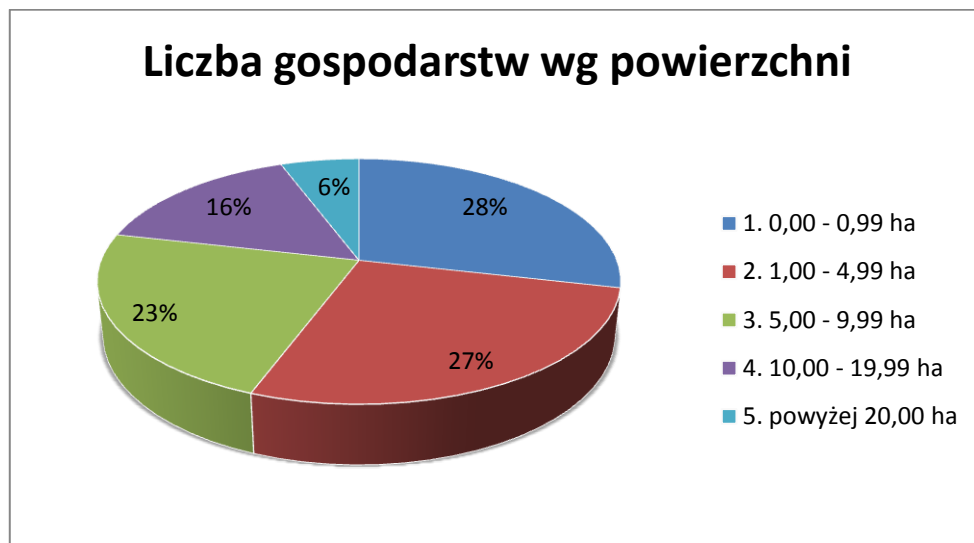
5.2 DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZA

Korczew jest gminą typowo rolniczą, posiadającą dobre warunki do produkcji rolnej. Gmina produkuje zdrową i nieskażoną żywność, gdyż w najbliższej okolicy nie występuje przemysł powodujący jakiegokolwiek zanieczyszczenie środowiska. Tereny są czyste ekologicznie i posiadają korzystne warunki do uprawy najlepszej jakości żywności. Na terenie Gminy istnieje możliwość rozwoju działalności gospodarczej w zakresie przetwórstwa owocowo – warzywnego, skupu płodów rolnych, przygotowania towaru do sprzedaży (sortowanie, pakowanie).

Aktualne uwarunkowania rolnictwa są obecnie wypadkową opłacalności produkcji oraz możliwości zbytu poszczególnych kategorii produkcji rolniczej. Głównym mankamentem produkcji towarowej w gminie jest niewystarczający rozwój produkcji zintegrowanej oraz brak grup producenckich.

Większość użytków rolnych stanowi własność prywatną. Ze względu na warunki demograficzne i glebowo-przyrodnicze Gmina Korczew została włączona „do obszaru o niekorzystnych warunkach” jako dodatkowy instrument wsparcia rolników z Unii Europejskiej.

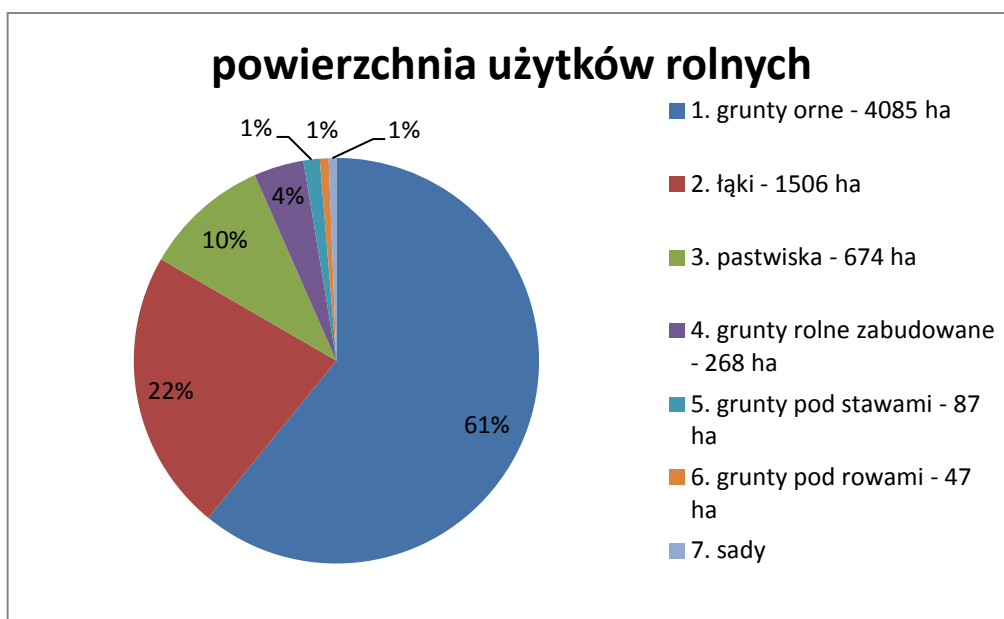
Wykres 5: Liczba gospodarstw wg powierzchni

Źródło: Opracowanie własne

Powierzchnia użytków rolnych wynosi w gminie 6 708 ha, co stanowi 63,92 % ogólnej powierzchni (10 495 ha). W skład użytków rolnych wchodzi: grunty orne, łąki, pastwiska, grunty rolne zabudowane, grunty pod stawami, grunty pod rowami oraz sady. W strukturze tej dominują grunty orne. Bardzo niski odsetek użytków rolnych stanowią sady (zaledwie 0,6 %). Średnio w powiecie siedleckim stanowią one również zbliżony wskaźnik, a w województwie mazowieckim nieco wyższy. Wysoki jest w gminie odsetek trwałych użytków zielonych. Łąki stanowią 22,45 % a pastwiska 10,0 % użytków rolnych (łącznie – 32,45 %). Porównywalny jest również wskaźnik udziału trwałych użytków zielonych dla powiatu siedleckiego. Wskaźnik udziału trwałych użytków zielonych jest wyraźnie wyższy w północnej części gminy. We wsiach: Szczegłacin, Bużyska, Góry i Drażniew mieści się on w przedziale 36 % do 47 %, a we wsiach: Mogielnica, Starczewice i Korczew w przedziale 29 % do 36 %.

Wykres 6: Struktura użytków rolnych

Źródło: Opracowanie własne

Na grunty wchodzące w skład ogólnej powierzchni gminy składają się:

- Użytki rolne – 6708 ha,
- Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzaczone – 3237 ha,
- Grunty zabudowane i zurbanizowane – 292 ha,
- Grunty pod wodami – 165 ha,
- Użytki ekologiczne – 8 ha,
- Nieużytki – 85 ha.

Tabela 14: Wyszczególnienie gruntów wchodzących w skład grupy lub podgrupy rejestrowej

Lp	Własność	Powierzchnia ogólna gruntów w ha	Użytki rolne	Grunty leśne oraz zadrz. i zakrz.	Grunty zabudowane i zurbanizowane	Grunty pod wodami	Użytki ekologiczne	Nie użytki
1.	Grunty SP z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	2209	42	1989	1	157	8	12
2.	Grunty SP przekazane w użytkowanie wieczyste	1	1	0	0	0	0	0
3.	Grunty gmin i zw. międzygm. z wył. gruntów przekazanych w użytkowanie	291	72	10	206	0	0	3
4.	Grunty gmin i zw. międzygm. przekazane w użytkowanie	16	11	5	0	0	0	0
5.	Grunty osób fizycznych	7449	6300	1088	10	1	0	50
6.	Grunty kościołów i związków wyznaniowych	8	4	2	2	0	0	0
7.	Wspólnoty gruntowe	324	233	69	0	7	0	15
8.	Grunty powiatów z wyłączeniem gruntów przekaz. W użytkowanie	72	0	0	72	0	0	0
9.	Grunty własności i władania osób niewymienionych wyżej	125	45	74	1	0	0	5
Razem:		10 495	6708	3237	292	165	8	85

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Siedlcach

W gminie przeważają gleby średniej jakości. Grunty orne klas II, IIIa, IIIb, IVa, IVb stanowią 69,1 %. Klasy V i VI stanowią 30,9 % ich ogólnej powierzchni. Większe powierzchnie najsłabszych gleb (kompleksów żyniego słabego i bardzo słabego) występują we wschodniej części gminy (wsie: Drażniew, Góry i Ruda) oraz północnej (Starczewice, Mogielnica). Na pozostałym obszarze przeważają grunty kompleksów

żytniego bardzo dobrego i pszennego dobrego. Gleby dobrej jakości stanowią 69,1 % użytków rolnych sklasyfikowanych w klasach od II do IV.

Gleby gminy są dosyć zróżnicowane pod względem typologicznym. Wśród gruntów ornych występują głównie gleby brunatne wylugowane i gleby pseudobielicowe. Znacznie mniejsze powierzchnie zajmują czarne ziemie i mady. Natomiast wśród użytków zielonych występują gleby murszowo – torfowe, mady, czarne ziemie i gleby murszowe – mineralne. Gleby gminy charakteryzują się dobrą klasą. Pod względem rolniczej przydatności gleb wśród gruntów ornych dominują gleby kompleksów: żytniego bardzo dobrego, żytniego słabego i żytniego dobrego. Ponad ¼ użytków rolnych gminy stanowią łąki i pastwiska. Trwałe użytki zielone gminy występują głównie na glebach zaliczonych do kompleksu użytków zielonych średnich.

Większość gleb gminy posiada odczyn bardzo kwaśny i kwaśny i wymaga wapnowania. Wpływa to na zmniejszenie i pogorszenie jakości uzyskiwanych plonów. W celu zminimalizowania szkód i przeciwdziałaniu degradacji należy prowadzić procesy wapnowania gleb, które zmieniają właściwości fizykochemiczne i biologiczne gleb.

5.3 DZIAŁALNOŚĆ POZAROLNICZA (PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ)

Na terenie gminy Korczew na dzień 01.12.2015 zarejestrowanych było 126 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Gmina Korczew nie posiada terenów inwestycyjnych, dominują tutaj jednoosobowe działalności gospodarcze i mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 10 osób. Najliczniejszą grupą są przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie budownictwa, handlu oraz transportu.

Poniżej przedstawiono rozbiecie przedsiębiorstw we względu na rodzaj wykonywanej działalności.

Tabela 15: Przedsiębiorcy działający na terenie gminy Korczew pod względem rodzaju wykonywanej działalności

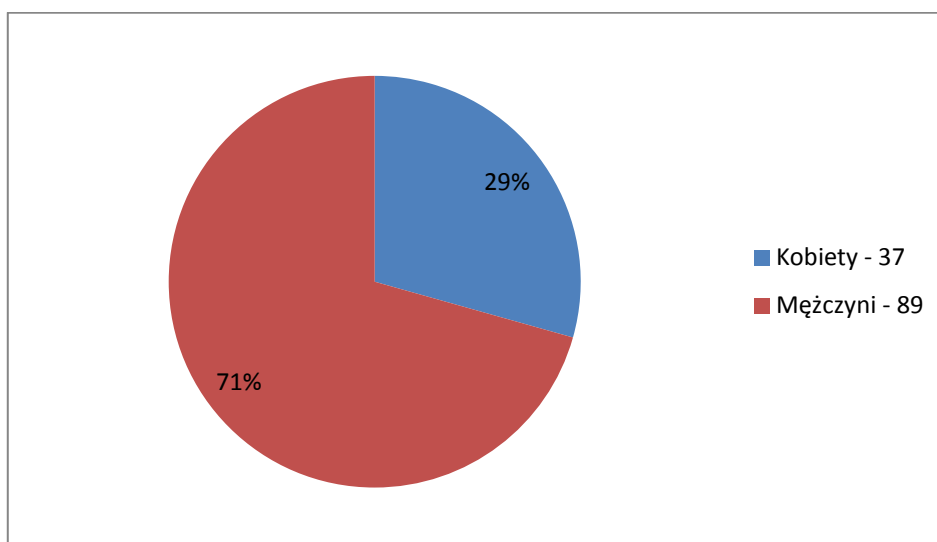
KOD PKD	Nazwa	Liczba przedsiębiorców
4339Z	Wykonanie pozostałych robót budowlanych	28
4331Z	Tynkowanie	27
4334Z	Malowanie i szklenie	26
4332Z	Zakładanie stolarki budowlanej	25
4333Z	Posadzkarstwo; tapetowanie o oblicowywanie ścian	25
4399Z	Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej	20
4711Z	Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych	17

4391Z	Wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych	16
4941Z	Transport drogowy towarów	16
4120Z	Roboty budowlane związane znoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	15
4311Z	Rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych	15
4312Z	Przygotowanie terenu pod budowę	12
4322Z	Wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych	12
4329Z	Wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych	12
4321Z	Wykonywanie instalacji elektrycznych	11
4719Z	Pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach	11
4690Z	Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana	10
4791Z	Sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet	9
4799Z	Pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową straganami i targowiskami	9
4110Z	Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków	8
0161Z	Działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną	7
7022Z	Pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie CEIDG

Według danych pobranych z Centralne Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej w większości działalność gospodarcza prowadzona jest przez mężczyzn (89 wpisów), rzadziej przez kobiety (37 wpisów).

Wykres 7: Ilość wpisów w CEIDG z podziałem na płeć

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CEIDG

Do największych przedsiębiorstw mających swoją lokalizację na terenie Gminy należą:

1. Dobra Korczewie Beata Harris
2. Piekarnia Korczew
3. Zakład Kamieniarski w Drażniewie

Pozostałe miejsca pracy w Gminie:

1. Urząd Gminy Korczew
2. Zespół Placówek Oświatowych w Korczewie
3. Szkoła Podstawowa w Nowy Bartkowie
4. Szkoła Podstawowa w Drażniewie
5. Bank Spółdzielczy
6. Poczta Polska
7. Niepubliczny Zakład Opieki Medycznej Vena
8. Liczne obiekty handlu detalicznego oraz drobne prywatne firmy usługowe.

5.4 TURYSTYKA I REKREACJA

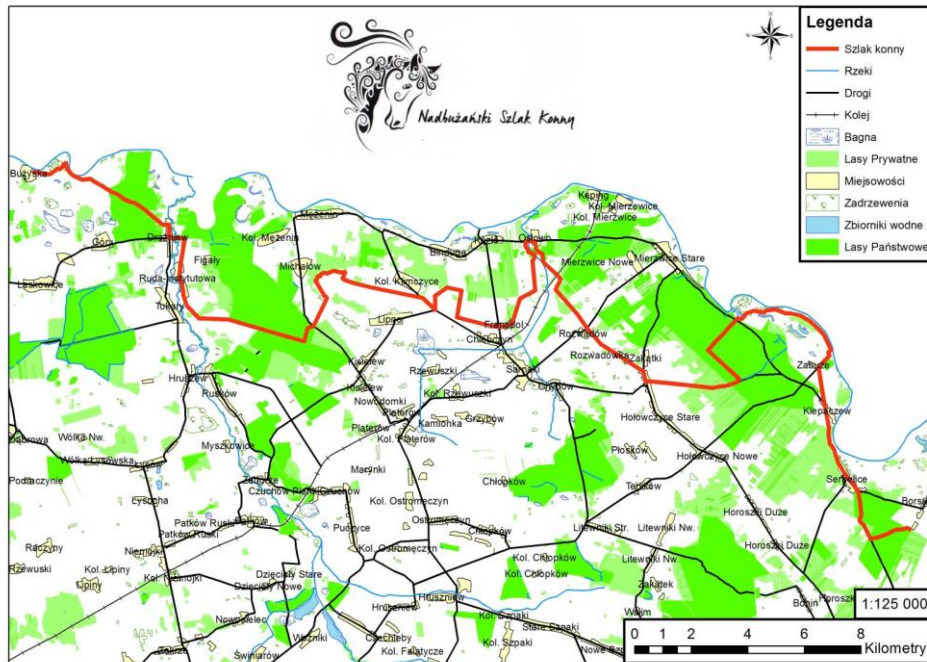
Gmina Korczew położona jest nad rzeką Bug i to ona stanowi o atrakcyjności regionu. Jest to największa nieuregulowana rzeka w Europie. W ramach projektu „Bug rajem dla turysty” została wybudowana przeprawa promowa Góry, gm. Korczew – Drohiczyn, gm. Drohiczyn. Według szacunków w okresie funkcjonowania przeprawy promowej tj. od miesiąca maja do października z wykonuje się około 2 600 rejsów przewożąc ponad 12 000 samochodów i 2 250 pieszych.

W miejscowości Góry na rzece Bug została wybudowana marina – przystań kajakarska. Pozwala ona na bezpieczne dobiecie do brzegu rzeki i odpoczynek na łonie natury.

Na terenie gminy istnieje także około 20 km oznakowanych ścieżek rowerowych. Szlaki rowerowe przebiegają przez miejscowości Drażniew, Góry, Laskowice, Korczew, Szczeglacin, Mogielnica, Bużyska.

Przez gminę Korczew przebiega również Nadbużański Szlak Konny, który swój początek ma w miejscowości Bużyska a koniec w miejscowości Borsuki, gm. Sarnaki. Szlak na długość około 60 km.

Rysunek 4: Nadbużański Szlak Konny

Źródło: <http://www.sarnaki.lublin.lasy.gov.pl/aktualnosci/>

Również przez teren gminy przebiega ścieżka przyrodnicza o długości 14 km. Ścieżka przyrodnicza „Korczew-Mogielnica” zaczyna się przy remizie OSP w Korczewie. Ścieżka ma postać pętli, prowadzi drogami gminnymi (część asfaltowych i część gruntowych). Jej długość wynosi 14 km i jest oznakowana na mapie kolorem czerwonym. Trasę ścieżki można przybyć pieszo lub rowerem. Czas samego przejazdu wynosi ok. 1,5 godziny. Proponowana trasa ścieżki przyrodniczej odkryje wędrowcom wiele swoich tajemnic przyrodniczych i historycznych. Wiedzie przez lasy i rezerваты przyrody. Na trasie ścieżki ustawionych jest 10 tablic dydaktycznych (źródło: <http://www.parkiotwock.pl>).

Na terenie gminy występują również liczne zabytki. Najbardziej znanym i najczęściej odwiedzanym jest Pałac w Korczewie. Został zaprojektowany i wybudowany w latach 1734-36 przez architekta Radziwiłłów Konceni’ego Bueni. Pałac, który dzięki swojemu urokowi został nazwany „perłą Podlasia” a także „siedleckim Wilanowem”. Na terenie zespołu Pałacowo-Parkowego znajduje się Pałacyk Letni zwany „Syberią”. Podobnie jak park był on dedykowany Joannie Kuczyńskiej przez swego męża Aleksandra. Źródła podają, iż „Syberia” została wzniesiona na fundamencie średniowiecznego zamku obronnego.

Na terenie parku pośród alei lipowych jest głaz zwany „Menhirem”. Prawdopodobnie ustawiony został tutaj jeszcze za zamierzchłych czasów kultu boga słońca. Przy bramie wyjazdowej z rezydencji usytuowana jest tzw. baszta dawniej pełniącą rolę stróżówki. Dzisiaj urządzona jest jako apartament dla turystów.

Nieopodal Korczewa, we wsi Knychówek znajduje się Kościół parafialny p.w. Św. Stanisława Biskupa Męczennika i św. Anny. Jest to jedyna renesansowa budowla w tym regionie wybudowana w XVII wieku. Historia tego kościoła jest ściśle związana z historią Pałacu w Korczewie. Warto dodać, że wcześniej bo w XV wieku był tutaj wzniesiony kościółek drewniany przez Państwa Korczewskich. Krzysztof Wiesiołowski – marszałek Wielkiego Księstwa Litewskiego w 1631 roku dokonał aktu fundacji pierwszego, murowanego kościoła na terenie Dóbr Korczewskich jako jego wotum pokutne. Budowa została zakończona 1668 roku. Kościół jest jednonawowy ze smukłą, wysoką wieżą. Wewnątrz podziwiać można ornamenty kalisko-lubelskie z motywami czwór liścia, kwadratów, kół i serc.

Inne zabytki wpisane do gminnej ewidencji zabytków na terenie gminy Korczew to:

Bużyska

1. Cmentarz prawosławny przy siedlisku nr 7, poł. XIX w.

Czaple Górne

2. Mogiła 49 żołnierzy rosyjskich z I wojny światowej, przy posesji nr 67, 1915 r.
3. Kapliczka przydrożna przy domu nr 16, mur., 1 poł. XX w.

Drażniew

4. Szkoła Powszechna, ob. Szkoła Podstawowa, drewn./mur., 1932 r.
5. Dom nauczycielski przy szkole, drewn., l. 30-XX w.
6. Kapliczka przydrożna przy domu nr 51, mur., 1 poł. XX w.
7. Młyn wodny, mur., ok. 1920 r., postulowany do wpisu do rejestru zabytków.

Góry

8. Spichlerz w zagrodzie nr 48, drewn., 1 poł. XX w.
9. Kapliczka przydrożna przy domu nr 48, mur., 1 poł. XX w.

Józefin

10. Czworak nr 5, mur., pocz. XX w.

Knychówek

11. Układ przestrzenny miejscowości, XV – XIX w.
12. Cmentarz przykościelny, XVII w.
13. Wikarówka (d. szpital) w zespole kościoła par. pw. św. Stanisława BM, mur., 1790 r., bud. Piotr Filipowicz i Jędrzej Bielecki, przebud. XIX w. i XX w.
14. Kapliczka w zespole kościoła par. pw. św. Stanisława BM, mur., pocz. XIX w., (rzeźba „Ecce Homo” w kapliczce wpisana do rejestru zabytków ruchomych, Nr B-137/366 z dnia 10.01.1971 r.).

15. Cmentarz parafialny, 1 poł. XIX w., postulowany do wpisu do rejestru zabytków.
16. Kapliczka przydrożna na przeciwko domu nr 1, mur., 1 poł. XX w.
17. Figura Chrystusa Gorejące Serce przy domu nr 1, piaskowiec, 1934 r.

Korczew

18. Układ przestrzenny miejscowości, XV – XIX w.
19. Studnia - źródło św. Jana Nepomucena w zespole pałacowym, mur. k. XIX w., nr rej. zabytków 397/A z dnia 30.03.1990 r.
20. Ogrodzenie z bramami w zespole pałacowym, mur. 2 ćw. XIX w., nr rej. zabytków 397/A z dnia 30.03.1990 r.
21. Park w zespole pałacowym, k. XVIII w., nr rej. zabytków 397/A z dnia 30.03.1990 r.
22. Budynek administracyjny w zespole pałacowym, mur., k. XIX w., nr rej. zabytków A-471 z dnia 29.05.1998 r.
23. Spichlerz w zespole pałacowym, mur., 2 poł. XIX w., nr rej. zabytków A-471 z dnia 29.05.1998 r.
24. Kuźnia, (ob. Hotel) w zespole pałacowym, mur., k. XIX w., nr rej. zabytków A-472 z dnia 29.05.1998 r.
25. Wieża obserwacyjna w zespole pałacowym, drewn., nr rej. zabytków A-473 z dnia 18.05.1998 r.

ul. K. C. Norwida

26. Kapliczka przydrożna przy domu nr 20/22, mur., 2 poł. XIX w., postulowana do wpisu do rejestru zabytków.

ul. Siedlecka

27. Krzyż przydrożny, kamienny, 1853 r.

ul. Szkolna

28. Szkoła Powszechna, ob. Zespół Placówek Oświatowych, mur., l. 30-XX w.
29. Pomnik poświęcony J. Piłsudskiemu przy szkole, granit, 1930 r.

Nowy Bartków

30. Kaplica przydrożna, mur., 1854 r., postulowana do wpisu do rejestru zabytków.
31. Wiatrak koźlak w zagrodzie młynarskiej nr 18, drewn., pocz. XX w., postulowany do wpisu do rejestru zabytków

Ruda

32. Młyn wodny, drewn., 1923 r. i 1946 r.
33. Kapliczka przydrożna, mur., pocz. XX w.

Stary Bartków

34. Gorzelnia, mur., XIX/XX w., nr rej. zabytków A- 458 z dnia 21.04.1997 r.

35. Magazyn spirytusu w zespole gorzelni, XIX/XX w., nr rej. zabytków A- 458 z dnia 21.04.1997 r.

36. Pozostałości ogrodzenia gorzelni, mur., k. XIX w., nr rej. zabytków A- 458 z dnia 21.04.1997 r.

Tokary

37. Mogiła żołnierska z I wojny światowej,(na skraju lasu „Sarnowiec”), 1915 r.

38. Dwór, mur., 1 poł. XIX w., nr rej. zabytków A-111, z dnia 23.02.1977 r.

39. Park w zespole dworu, XIX w., nr rej. zabytków A-111, z dnia 23.02.1977 r.

40. Kapliczka przydrożna naprzeciwko domu nr 33, mur., XIX w.

41. Młyn wodny, ob. motorowy, mur., ok. 1920 r, przebudowany współcześnie.

Ponadto do Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Korczew wpisane są również stare drewniane domy.

Tabela 16: Kwatery agroturystyczne i baza hotelowa w gminie Korczew

L.p	Nazwa	Adres
1.	Baszta Pałacowa	Korczew, ul. Ks. Brzóska 3a, 08-108 Korczew
2.	Kuźnia Pałacowa	Korczew, ul. Ks. Brzóska 12, 08-108 Korczew
3.	Pensjonat MAX	Korczew ul. Siedlecka 1, 08 – 108 Korczew
4.	Gospodarstwo Agroturystyczne Barbara i Marzena Florczuk	Starczewice 4, 08-108 Korczew
5.	AS AGRO Siemieniuk Andrzej	Mogielnica 2a, 08-108 Korczew
6.	Marianna Bobryk	Korczew, ul. Siedlecka 48, 08-108 Korczew
7.	Zacisze w Mogielnicy Eugenia Kobylińska	Mogielnica 32F, 08-108 Korczew
8.	Gospodarstwo Agroturystyczne "Nad Bugiem" Gertruda i Józef Krasnodębscy	Bużyska 27, 08-108 Korczew
9.	„Dom nad Bugiem”	Bużyska 28, 08-108 Korczew
10.	Zbigniew Stokowski	Stary Bartków , 08-108 Korczew
11.	Zygmunt Nielipiński „Ksawerówka”	Góry 57, 08-108 Korczew

Źródło: Opracowanie własne

Gospodarstwa te zapewniają ok. 54 miejsc noclegowych. Osoby przyjeżdżające do Gminy Korczew mogą odetchnąć czystym powietrzem z dala od zgiełku i wielkich zakładów przemysłowych. Można spotkać ludzi kultywujących tradycje ludowe oraz zajmujące się wikliniarstwem lub pszczelarstwem. Osoby wypoczywające na terenie gminy mogą mile spędzać czas podczas licznych grzybobrań i wędkowania.

Na terenie Gminy istnieje kompleks sportowy przy Zespole Placówek Oświatowych w Korczewie „Orlik”. Na kompleks ten składa się zaplecze sanitarno-szatniowe, boisko wielofunkcyjne i boisko piłkarskie. Ponadto przy szkole znajduje się pełnowymiarowe boisko do piłki nożnej.

W Mogielnicy (miejscowość nad Bugiem) jest teren o powierzchni 6,21 ha przeznaczony na budowę ośrodka szkoleniowo-wypoczynkowego. Teren ten aktualnie jest w posiadaniu właścicieli indywidualnych i Urzędu Gminy Korczew i czeka na potencjalnych inwestorów.

6 ADMINISTRACJA

Jednostką organizacyjną Gminy Korczew jest Urząd Gminy Korczew, gdzie zatrudnionych jest 15 osób. Struktura organizacyjna urzędu wygląda następująco:

1. Wójt Gminy;
2. Sekretarz;
3. Skarbnik;
4. Referat Finansowy w skład, którego wchodzi następujące stanowiska pracy:
  - Kierownik Referatu, które jednocześnie pełni funkcję Skarbnika Gminy;
  - 2 osobowe stanowisko ds. księgowości budżetowej;
  - stanowisko ds. wymiaru zobowiązań pieniężnych;
  - stanowisko ds. naliczania i rozliczeń płac;
  - stanowisko ds. księgowości podatkowej i kasy;
5. Samodzielne stanowisko ds. ewidencji ludności, dowodów osobistych, spraw wojskowych, OC, BHP,
6. Samodzielne stanowisko ds. obsługi Rady Gminy, archiwum, spraw organizacyjnych, informatycznych,
7. Samodzielne stanowisko ds. planowania przestrzennego i zamówień publicznych;
8. Samodzielne stanowisko ds. rolnych i ochrony środowiska;
9. Samodzielne stanowisko pracy ds. funduszy unijnych i spraw administracyjnych;
10. Samodzielne stanowisko ds. działalności gospodarczej, gospodarki odpadami i promocji gminy:
11. Sprzątaczką
12. Urząd Stanu Cywilnego

Zadania z zakresu pomocy społecznej wykonywane są przy pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korczewie, gdzie zatrudnionych jest 5 pracowników.

Zadania z zakresu zaopatrzenie w wodę wykonuje Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Korczewie.

7 GOSPODARKA FINANSOWA GMINY

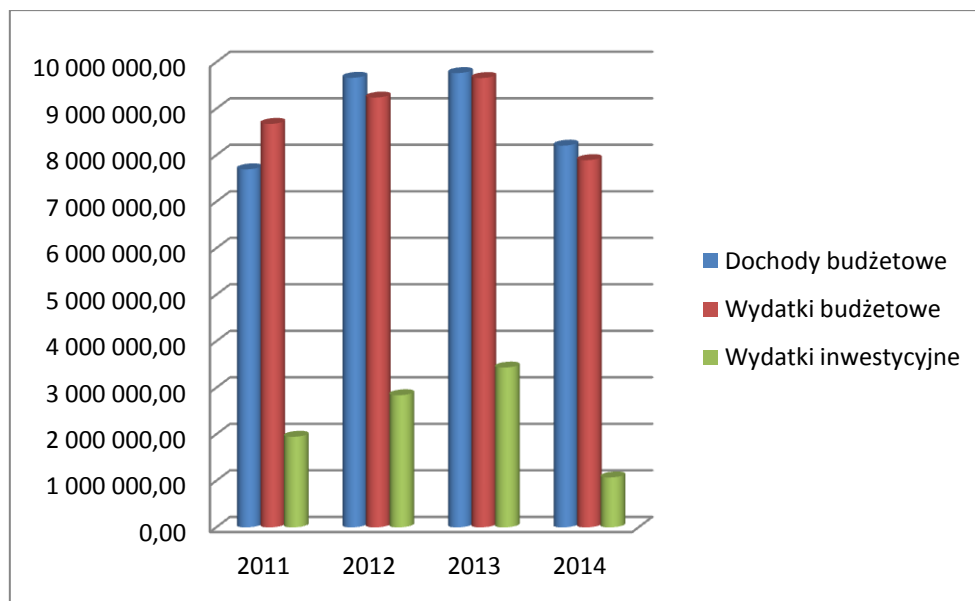
Na dochody gminy składają się dochody własne oraz subwencje ogólne i dotacje celowe z budżetu państwa. Stopień realizacji zadań własnych zależy, w dużej mierze, od dochodów gminy i jej możliwości inwestycyjnych.

Tabela 17: Budżet Gminy Korczew w zł

Rok	Dochody Budżetowe	Wydatki Budżetowe	Wydatki inwestycyjne	Dochody ogółem na 1 mieszkańca
2011	7 698 207,38	8 675 427,08	1 947 583,56	2 582,42
2012	9 666 158,13	9 241 905,92	2 840 970,53	3 276,66
2013	9 768 035,38	9 661 186,27	3 435 407,00	3 375,27
2014	8 207 396,60	7 895 734,25	1 073 804,00	2 891,96

Źródło: Dane UG Korczew

Wykres 8: Budżet Gminy Korczew w latach 2011 - 2014

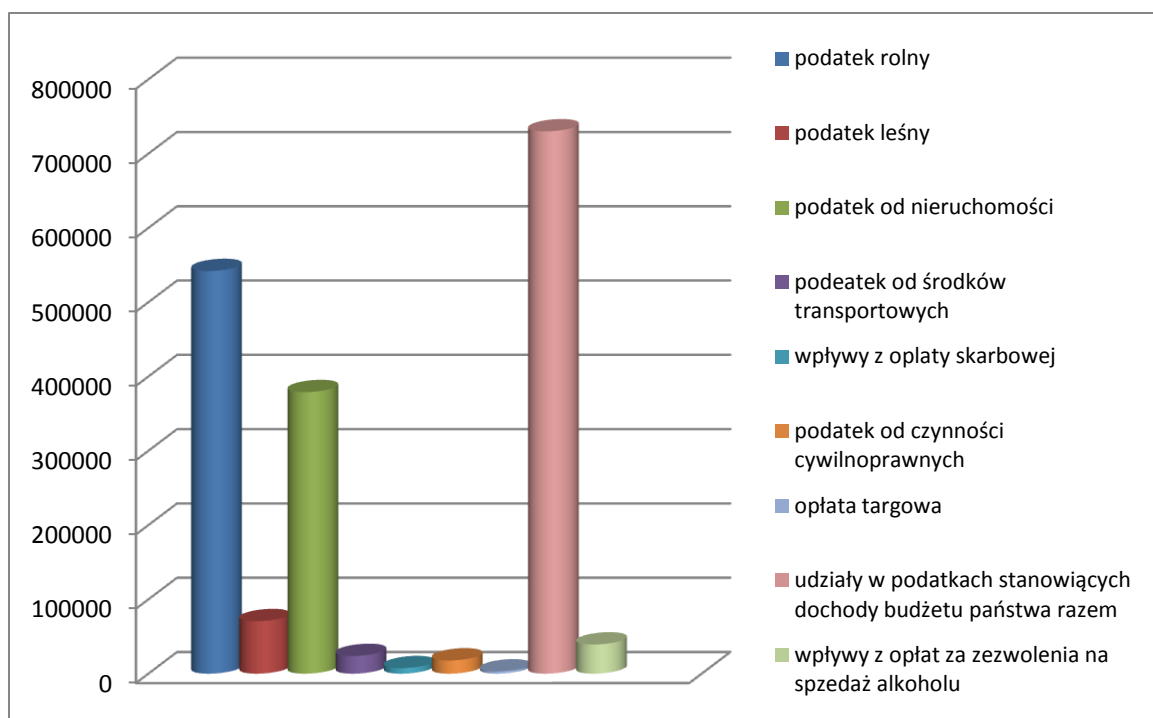

Źródło: Dane UG Korczew

Dochody własne gminy w 2014 r. stanowiły 22,09 % dochodów gminy Korczew ogółem. Największy udział w dochodach własnych stanowi udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa oraz podatek rolny, w mniejszym stopniu zaś podatek od nieruchomości.

Wykres 9: Struktura dochodów w gminie Korczew w 2014 r.

Źródło: dane UG Korczew

Wydatki budżetu wyniosły w 2014 roku 7 895 734,25 zł. Zaledwie 1 073 804,00 zł tj. 13,6 % ogólnej kwoty wyniosły wydatki inwestycyjne. Pozostałe wydatki budżetowe to wydatki bieżące gminy.

8 PARTYCYPACJA SPOŁECZNA

Partnerska metoda opracowania Strategii Rozwoju Gminy Korczew opiera się na założeniu, iż koncepcja rozwoju gminy nie może powstać jedynie w oparciu o dokumenty i przemyślenia pracowników urzędu lub zewnętrznych ekspertów. Zdecydowanie konieczne jest poznanie opinii mieszkańców. Dlatego też do pracy nad tym dokumentem zaangażowana została społeczność lokalna. Uczyniono to zakładając, że tylko w przypadku uspołecznienia prac nad zapisami Strategii Rozwoju Gminy dokument ten znajdzie akceptację zarówno mieszkańców, jak i reprezentującej ich Rady Gminy. W związku z powyższym opracowano ankietę, której założeniem jest zebranie opinii lokalnej wspólnoty samorządowej na temat warunków życia oraz usług świadczonych przez jednostki publiczne jak również działań perspektywicznych w najbliższych latach, w szczególności kierunków działań rozwojowych gminy.

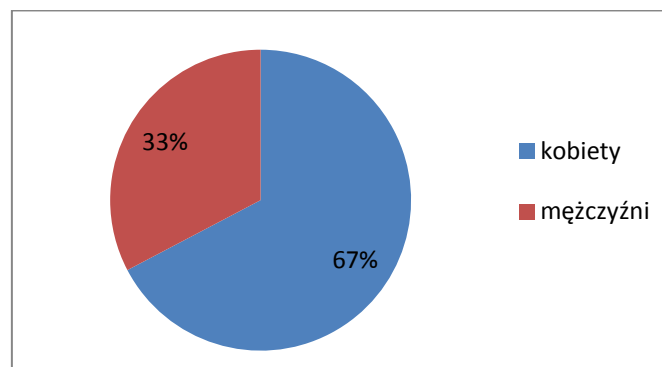
8.1 BADANIA ANKIETOWE

Podstawowym elementem uspołecznienia procesu opracowania strategii rozwoju było przeprowadzenie badania ankietowego na terenie gminy. Na stronie internetowej Gminy opublikowano elektroniczny formularz ankiety. Kwestionariusze papierowe były dostępne także w Urzędzie Gminy.

Ankieta została przeprowadzona w listopadzie 2015 r. Do Urzędu Gminy w Korczewie wpłynęło 104 ankiety i wszystkie zostały poddane głębokiej analizie.

Wśród respondentów wystąpiła wyraźna przewaga kobiet (67%) nad liczbą ankietowanych mężczyzn (33%).

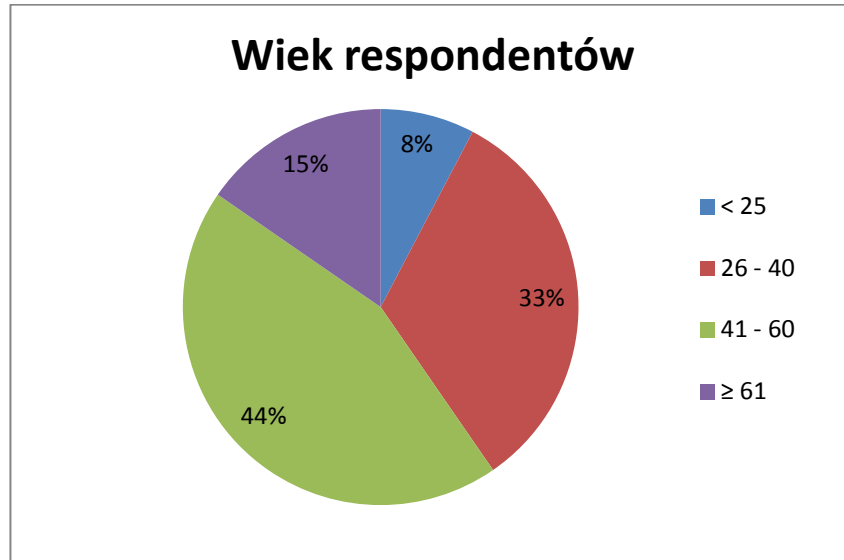
Wykres 10: Podział na płeć respondentów

Źródło: Opracowanie własne

Ankietę wypełniło najwięcej osób w przedziale wiekowym 41 – 60 lat – 44 %. Następną grupą były osoby w przedziale wiekowym 26 – 40 lat - 33 % oraz osoby w wieku powyżej 65 lat – 15 %

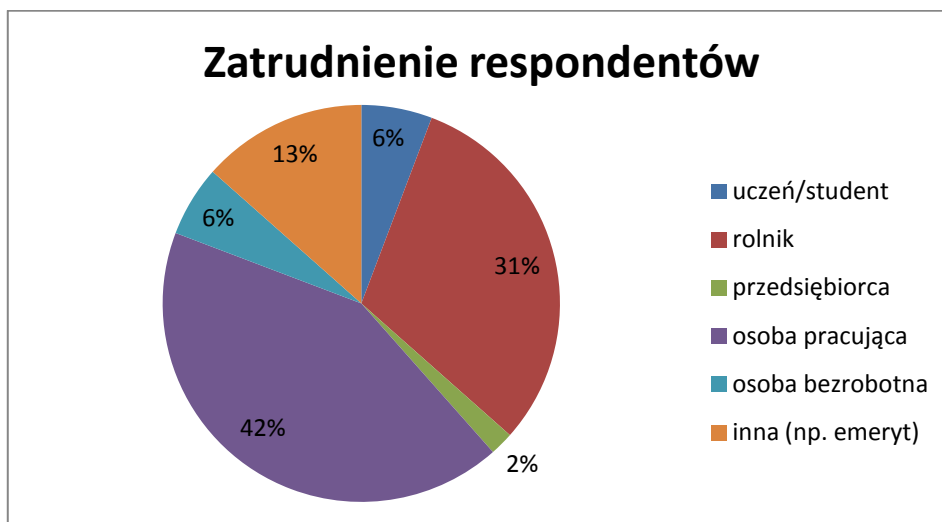
Wykres 11: Rozkład wieku respondentów

Źródło: Opracowanie własne

Najwyższą liczbę respondentów stanowią osoby pracujące w sektorze publicznym oraz prywatnym – 42%, następnie rolnicy – 31 %, pozostali respondenci reprezentują grupę uczniów, studentów, osób bezrobotnych oraz emerytów i rencistów.

Wykres 12: Zatrudnienie respondentów

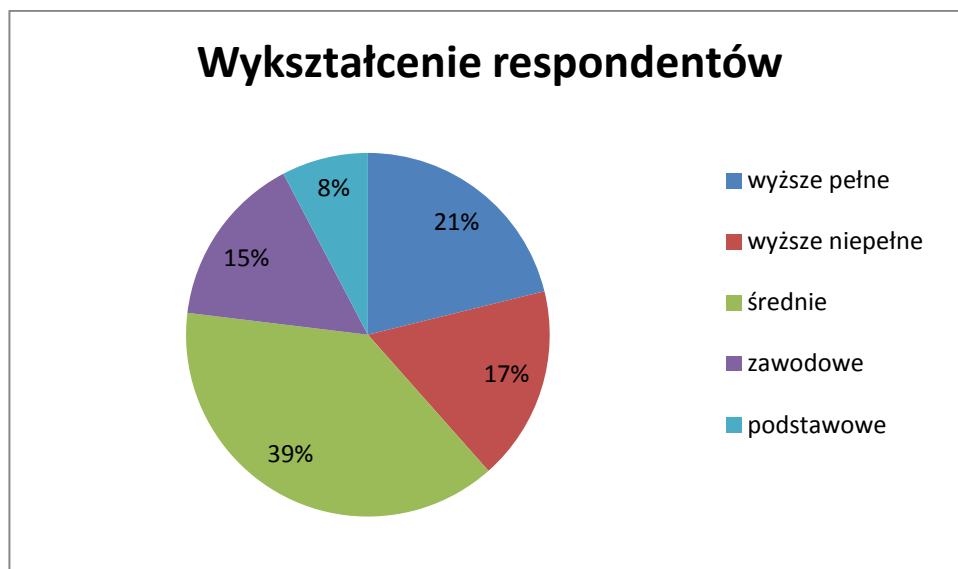

Źródło: Opracowanie własne

Największa liczba respondentów posiada wykształcenie średnie – 39 %, następnie wyższe pełne – 21 %, oraz wykształcenie wyższe niepełne – 17 %. Osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym było 15 %, natomiast z wykształceniem podstawowym 8 %.

Wykształcenie respondentów:

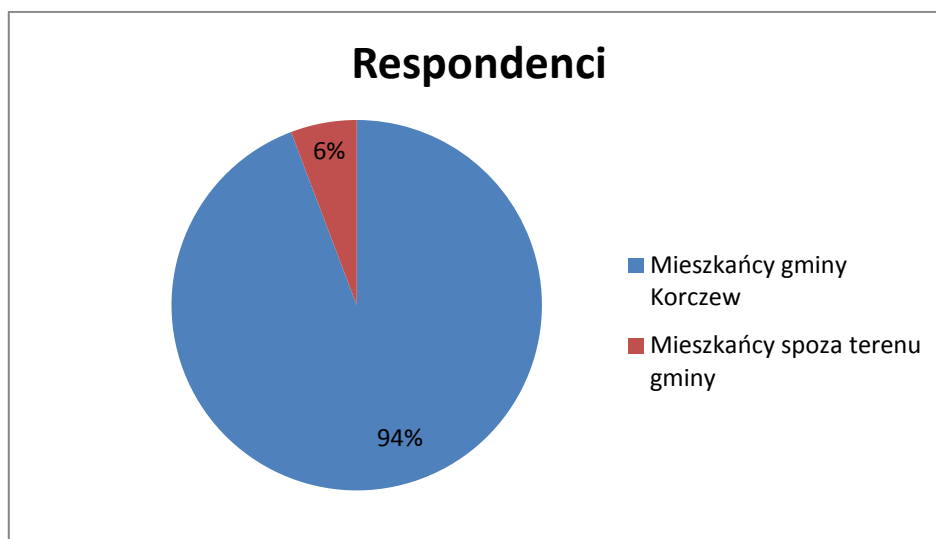
Wykres 13: Wykształcenie respondentów

Źródło: Opracowanie własne

Ankieta do Strategii Rozwoju Gminy Korczew wypełniona została w 94 % przez mieszkańców gminy Korczew oraz w 4 % przez osoby spoza terenu gminy

Wykres 14: Respondenci w podziale na miejsce zamieszkania

Źródło: Opracowanie własne

Na początku respondentów poproszono o ocenę poszczególnych aspektów życia w Gminie Korczew. Ankietowani na wszystkie pytania mogli odpowiedzieć w pięciostopniowej skali (5 0 ocena najwyższa, 1 – ocena najniższa).

Ocena obszaru – **SPOŁECZEŃSTWO**

Lp	Pytanie	5	4	3	2	1
1.	Jak oceniasz poziom zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne?	4	30	42	16	12
2.	Jak oceniasz skuteczność pomocy społecznej w Gminie	22	38	34	6	4
3.	Jak oceniasz dostępność do podstawowej opieki medycznej?	26	36	30	10	2
4.	Jak oceniasz dostępność do opieki stomatologicznej?	14	38	18	22	12
5.	Jak oceniasz problem występowania w Gminie alkoholizmu? (5 – bardzo mały; 1 – bardzo duży)	4	12	36	16	36
6.	Jak oceniasz problem występowania w Gminie narkomanii? (5 – bardzo mały; 1 – bardzo duży)	24	24	28	20	8
7.	Jak oceniasz problem występowania w Gminie przemocy w rodzinie? (5 – bardzo mały; 1 – bardzo duży)	6	26	36	26	10
8.	Jak oceniasz problem zaniedbań wychowawczych wobec dzieci w rodzinie? (5 – bardzo mały; 1 – bardzo duży)	14	32	40	14	4
9.	Jak oceniasz poziom bezpieczeństwa na terenie Gminy?	8	52	30	14	0
10	Jak oceniasz poziom obsługi administracyjnej w Urzędzie Gminy	54	28	12	8	2

Pozytywnie oceniono skuteczność pomocy społecznej w gminie, dostępność do podstawowej opieki medycznej w gminie, poziom obsługi administracyjnej w Urzędzie Gminy oraz poziom bezpieczeństwa. Wskazano znikomy problem występowania w gminie narkomani, jednak jako dość odczuwalny problem wskazano alkoholizm, przemoc w rodzinie oraz zaniedbania wychowawcze wobec dzieci w rodzinie.

Ocena obszaru – **GOSPODARKA**

Lp	Pytanie	5	4	3	2	1
1.	Jak oceniasz atrakcyjność inwestycyjną obszaru gminy dla inwestorów z zewnątrz?	16	34	38	12	4
2.	Jak oceniasz możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie Gminy?	6	4	16	24	54
3.	Jak oceniasz znaczenie działalności rolniczej na terenie gminy w ogólnym rozwoju gminy? (5 – bardzo istotne; 1 – bardzo mało istotne)	24	36	32	8	4
4.	Jak oceniasz warunki prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Gminy? (m. in. ulgi podatkowe,	12	24	40	12	16

	dostęp do informacji)					
5.	Jak oceniasz stanowisko mieszkańców do lokalizacji nowych, dużych zakładów w pobliżu miejsc zamieszkania? (5 – pozytywne; 1 – negatywne)	20	34	26	12	12
6.	Jak oceniasz dostępność usług na terenie Gminy? m. in. handel, punkty usługowe)	14	36	28	24	2
7.	Jak oceniasz działania promocyjne Gminy mające na celu pozyskanie inwestorów?	20	38	34	2	10

Respondenci pozytywnie ocenili atrakcyjność inwestycyjną obszaru gminy dla inwestorów z zewnątrz, znaczenie działalności rolniczej na terenie gminy w ogólnym rozwoju gminy oraz działania promocyjne Gminy mające na celu pozyskanie inwestorów. Negatywnie oceniono możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy. Zdania były podzielone w kwestii warunków prowadzenia działalności gospodarczej na terenie gminy oraz stanowiska mieszkańców do lokalizacji nowych zakładów pracy w pobliżu strefy osadniczej.

Ocena obszaru – ŚRODOWISKO I PRZYRODA

Lp	Pytanie	5	4	3	2	1
1.	Jak oceniasz estetykę swojej miejscowości?	42	38	20	2	2
2.	Jak oceniasz stan obiektów użyteczności publicznej? (m. in. Urząd, szkoły, przedszkola, boiska, place zabaw)	32	46	20	6	0
3.	Jak oceniasz funkcjonalność obiektów użyteczności publicznej? (m. in. Urząd, szkoły, przedszkola, boiska, place zabaw)	30	50	10	10	4
4.	Jak oceniasz czystość środowiska naturalnego na terenie Gminy?	44	42	12	6	0
5.	Jak oceniasz wpływ działalności gospodarczej na jakość środowiska naturalnego? (5 – bardzo pozytywny; 1 – bardzo niekorzystny)	36	36	20	8	4
6.	Jak oceniasz efektywność zagospodarowania przestrzeni w gminie?	18	48	32	4	2

W obszarze środowiska i przestrzeni respondenci ocenili pozytywnie wszystkie zagadnienia związane z tym aspektem życia na terenie gminy. Wystąpiły oczywiście oceny negatywne, lecz jednak w całym badaniu ankietowym stanowią znikomy procent. Ankietowani pozytywnie ocenili estetykę miejscowości, stan oraz funkcjonalność obiektów użyteczności publicznej, czystość środowiska naturalnego i efektywność zagospodarowania przestrzeni w gminie. Respondenci nie ocenili również negatywnego wpływu działalności gospodarczej na jakość środowiska naturalnego.

Obszar oceny – **INFRASTRUKTURA TECHNICZNA**

Lp	Pytanie	5	4	3	2	1
1.	Jak oceniasz stan dróg w Gminie?	46	36	18	4	0
2.	Jak oceniasz małą infrastrukturę drogową w Gminie? (m.in. chodniki, ścieżki rowerowe, oświetlenie, przystanki)	28	34	30	12	0
3.	Jak oceniasz infrastrukturę sportowo – rekreacyjną na terenie gminy? (m.in. boiska, place zabaw, sale gimnastyczne)	48	38	14	4	0
4.	Jak oceniasz komunikację publiczną w Gminie?	26	26	30	10	12
5.	Jak oceniasz system odbioru odpadów na terenie Gminy?	60	28	12	4	0
6.	Jak oceniasz poziom rozwoju sieci wodociągowej na terenie Gminy?	54	30	16	4	0
7.	Jak oceniasz poziom rozwoju infrastruktury kanalizacyjnej na terenie Gminy?	12	30	24	22	16
8.	Jak oceniasz poziom rozwoju gminy w zakresie inwestycji w odnawialne źródła energii?	40	28	24	8	4
9.	Jak oceniasz dostęp do internetu w Twojej miejscowości?	68	18	12	6	0

Respondenci pozytywnie ocenili stan dróg oraz małą infrastrukturę drogową w gminie, infrastrukturę sportowo – rekreacyjną, system odbioru odpadów na terenie gminy, poziom rozwoju sieci wodociągowej, poziom rozwoju gminy w odnawialne źródła energii oraz dostęp do Internetu. Zdania ankietowanych były podzielone w zakresie poziomu rozwoju infrastruktury kanalizacyjnej oraz dostępności komunikacji publicznej.

Obszar oceny – **TURYSTYKA I REKREACJA**

Lp	Pytanie	5	4	3	2	1
1.	Jak oceniasz atrakcyjność turystyczną Gminy? (m. in. ilość i jakość zabytków, stan środowiska naturalnego, obszary chronione)	50	28	20	6	0
2.	Jak oceniasz poziom bazy turystyczno – wypoczynkowej? (m .in. baza noclegowa, gastronomiczna)	28	22	38	16	0
3.	Jak oceniasz ofertę spędzania wolnego czasu na terenie Gminy dla dzieci?	12	18	32	36	6
4.	Jak oceniasz ofertę spędzania wolnego czasu na terenie Gminy dla młodzieży?	10	24	28	32	10
5.	Jak oceniasz ofertę spędzania wolnego czasu na terenie Gminy dla dorosłych?	6	20	32	32	14
6.	Jak oceniasz ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla seniorów?	6	18	22	22	36
7.	Jak oceniasz poziom rozwoju infrastruktury sportowo –	32	36	30	4	2

	rekreacyjnej? (m.in. boiska, place zabaw, parki, skwer, ścieżki rowerowe)					
8.	Jak oceniasz inwestowanie w rozwój turystyki? (5 – bardzo ważne; 1 – bardzo mało ważne)	54	34	6	6	4
9.	Czy ważne jest inwestowanie w rozwój infrastruktury wodnej i zagospodarowanie terenów nad rzeką Bug? (5 – bardzo ważne; 1 – bardzo mało ważne)	70	18	12	4	2

Respondenci pozytywnie ocenili atrakcyjność turystyczną gminy, poziom rozwoju infrastruktury społeczno – rekreacyjnej, inwestowanie w rozwój turystyki, a w tym rozwój infrastruktury wodnej i zagospodarowanie terenów nad rzeką Bug. Oceny były zróżnicowane w zakresie poziomu bazy turystyczno – wypoczynkowej. Ankieterzy negatywnie ocenili ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla wszystkich grup wiekowych.

Obszar oceny – **KULTURA**

Lp	Pytanie	5	4	3	2	1
1.	Jak oceniasz poziom świadczonych usług przez obiekty kulturalne na terenie Gminy? (m.in. biblioteka, świetlice wiejskie)	6	44	26	24	4
2.	Jak oceniasz liczbę obiektów kulturalnych na terenie Gminy? (5- zbyt duża, 3 – wystarczająca, 1 – zbyt mała)	4	14	40	16	30
3.	Jak oceniasz jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno – rozrywkowych odbywających się na terenie Gminy?	12	22	36	16	18
4.	Jak oceniasz dostępność do obiektów kulturalnych w Gminie? (m.in. godziny i dni otwarcia)	16	24	32	18	14

Respondenci przedstawili zróżnicowane opinie w zakresie liczby obiektów kulturalnych, poziomu świadczonych przez nie usług oraz ich dostępności na terenie gminy. Zdania były podzielone również w kwestii jakości i różnorodności wydarzeń kulturalno – rozrywkowych na terenie gminy Korczew.

Obszar oceny – **EDUKACJA**

Lp	Pytanie	5	4	3	2	1
1.	Jak oceniasz poziom edukacji przedszkolnej w Gminie?	26	44	20	8	6
2.	Jak oceniasz poziom edukacji w szkołach podstawowych w Gminie?	26	38	24	10	6
3.	Jak oceniasz poziom edukacji w gimnazjum w Gminie?	10	64	20	2	8
4.	Jak oceniasz ilość szkół w gminie? (5- zbyt dużo, 3 wystarczająco, 1 zbyt mało)	18	12	72	0	2

Respondenci pozytywnie ocenili poziom edukacji przedszkolnej oraz szkolnej. Ocena odnośnie ilości szkół w gminie była zróżnicowana, jednak większość ankietowanych wskazała, iż jest to liczba wystarczająca.

8.2 DZIAŁANIA PERSPEKTYWICZNE

Uczestników akcji ankietowej zapytano także o ocenę ważności podjęcia działań w wyszczególnionych obszarach w przyszłości. Respondentom zadano dwadzieścia dwa pytania i na każde mogli odpowiedzieć w czterostopniowej skali (wysoka, średnia, niska, nie mam zdania).

Tabela 18: ocena działań perspektywicznych

Lp	Obszar działań perspektywicznych	Skala ocen			
		wysoka	średnia	niska	nie mam zdania
1	Budowa i modernizacja obiektów użyteczności publicznej m.in. urząd, szkoły, świetlice wiejskie)	52	48	4	0
2	Budowa i modernizacja obiektów ochrony zdrowia	38	58	6	2
3	Budowa i modernizacja obiektów infrastruktury społecznej (m.in. boiska, place zabaw)	38	48	14	4
4	Modernizacja infrastruktury drogowej (drogi, chodniki)	60	34	8	2
5	Budowa i modernizacja infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej (m.in. skwery, parki, place zabaw, stacje rowerowe, ścieżki rowerowe	38	52	12	2
6	Budowa i modernizacja sieci wodociągowej	58	38	8	2
7	Budowa sieci kanalizacyjnej, w tym przydomowych oczyszczalni ścieków	62	30	8	4
8	Budowa instalacji z zakresu Odnawialnych Źródeł Energii:				
	instalacje solarne	64	24	12	4
	instalacje fotowoltaiczne	54	20	20	10
	pompy ciepła	58	12	20	14
	turbiny wiatrowe	28	24	24	28
	biogazownie	22	20	32	30
9	Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej	50	34	10	10
10	Zwiększenie atrakcyjności turystycznej	54	34	8	8
11	Zwiększenie atrakcyjności osadniczej	48	36	12	10
12	Promocja Gminy	68	30	4	2
13	Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie ochrony środowiska	62	32	8	2

14	Zachowanie dziedzictwa i krajobrazu kulturowo - przyrodniczego	54	38	10	2
15	Aktywizacja osób biernych zawodowo i bezrobotnych	56	24	20	4
16	Aktywizacja osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym	52	26	26	0
17	Polepszenie warunków prowadzenia działalności rolniczej	52	32	18	2
18	Zwiększenie udziału mieszkańców w kulturze, sporcie i rekreacji	50	38	10	6
19	Zwiększenie więzi mieszkańców z regionem	46	42	14	2
20	Poprawa bezpieczeństwa publicznego	38	52	6	8
21	Poprawa jakości usług medycznych	52	38	6	8
22	Poprawa poziomu edukacji przedszkolnej i szkolnej	50	40	6	8

W ankiecie wyszczególniono 22 różne obszary, w których uzyskano w każdym pozytywnie oceny. Najwyższe pozytywne oceny wskazujące na konieczność zajęcia się w przyszłości poszczególnymi zagadnieniami otrzymały: modernizacja infrastruktury drogowej, budowa i modernizacja obiektów użyteczności publicznej, budowa sieci kanalizacyjnej, w tym przydomowych oczyszczalni ścieków, modernizacja sieci wodociągowej, budowa instalacji z zakresu odnawialnych źródeł energii (instalacje solarne, instalacje fotowoltaiczne i pompy ciepła), zwiększenie atrakcyjności turystycznej oraz promocja gminy.

Najwięcej negatywnych ocen, wskazujących na brak konieczności zajęcia się poszczególnymi zagadnieniami w przyszłości otrzymały: aktywizacja osób biernych zawodowo i bezrobotnych oraz wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym jak również budowa biogazowni i turbin wiatrowych.

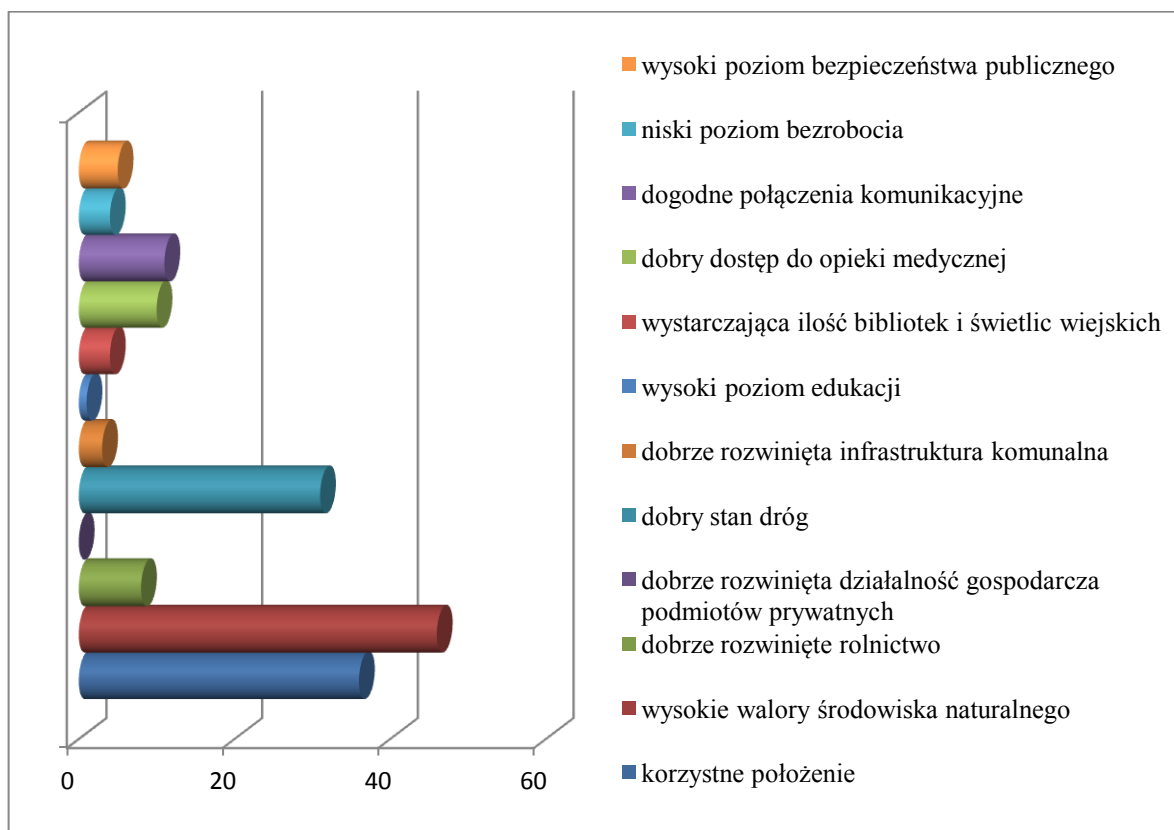
8.3 ANALIZA SWOT

Kolejnym etapem prac nad opracowaniem Strategii Rozwoju Gminy Korczew było zdiagnozowanie aktualnych mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń w gminie Korczew, a więc przeprowadzenie analizy SWOT. Analiza ta została wykonana w oparciu o informacje uzyskane od mieszkańców gminy, za pośrednictwem ankiet oraz spotkań z liderami.

Liderzy wraz z pracownikami samorządowymi wskazali potencjalne mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia dla rozwoju Gminy Korczew, wpisując je następnie do ankiety.

Zadaniem respondentów było wskazanie po trzech z każdej grupy czynników mających pozytywny lub negatywny wpływ na rozwój gminy. Zdania ankietowanych w tym zakresie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 15: Silne strony

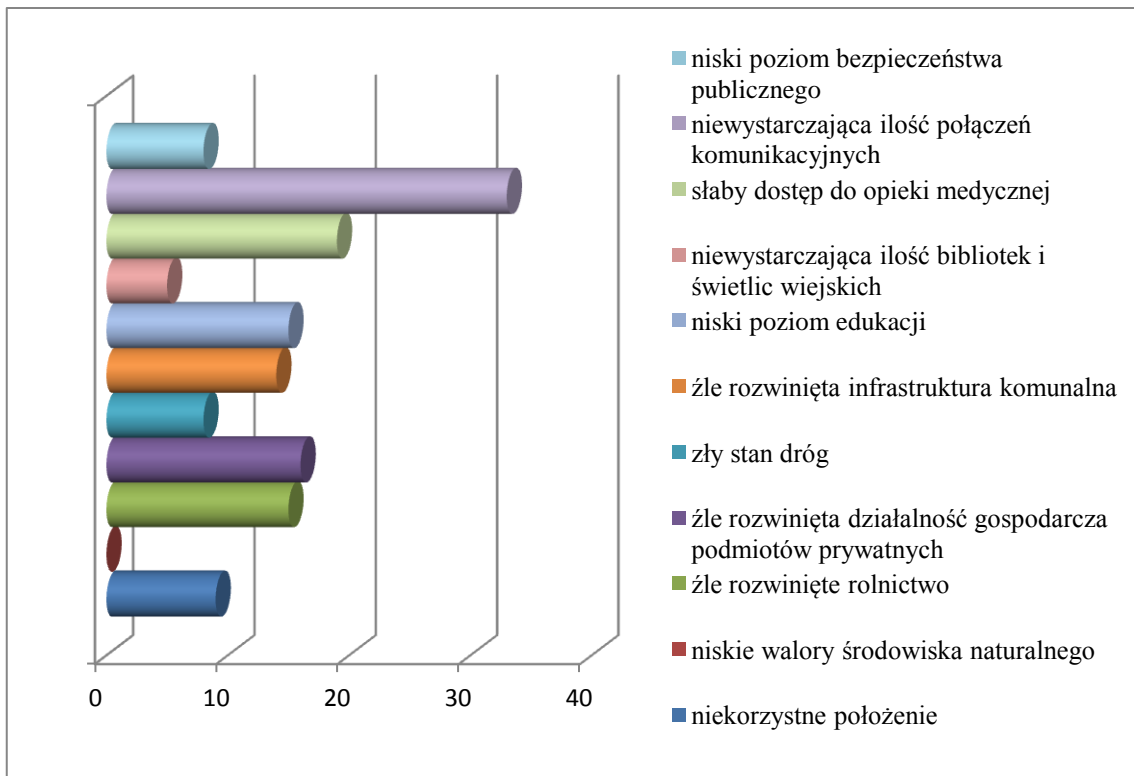

Źródło: Opracowanie własne

Respondentom zadano pytanie dotyczące silnych stron Gminy Korczew. Uznali oni, że największym atutem gminy są w szczególności: wysokie walory środowiska naturalnego, korzystne położenie oraz poprawiający się z każdym rokiem stan dróg publicznych.

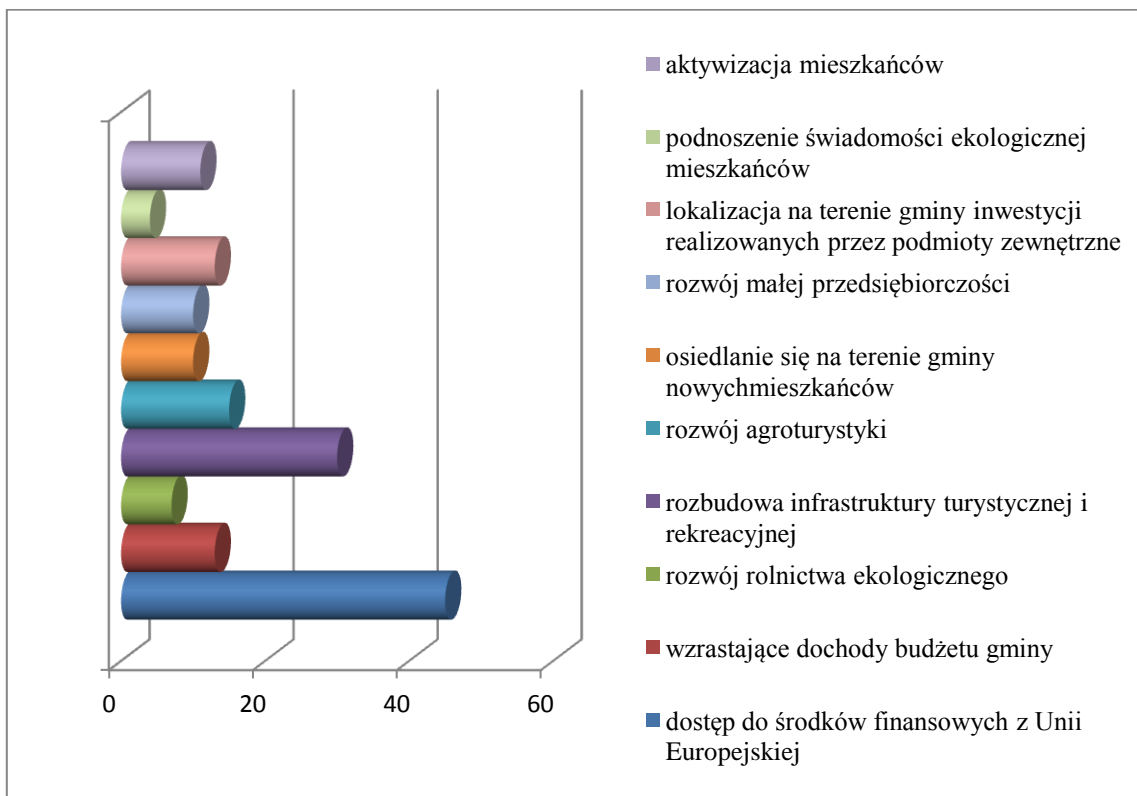
Respondenci uznali, że najsłabszymi stronami Gminy Korczew są: niewystarczająca ilość połączeń komunikacyjnych, słaby dostęp do opieki medycznej, źle rozwinięta działalność gospodarcza podmiotów prywatnych, źle rozwinięte rolnictwo, źle rozwinięta infrastruktura komunalna oraz niski poziom edukacji. Należy w najbliższych latach podjąć działania aby powyższe obszary usprawnić.

Wykres 16: Słabe strony

Źródło: Opracowanie własne

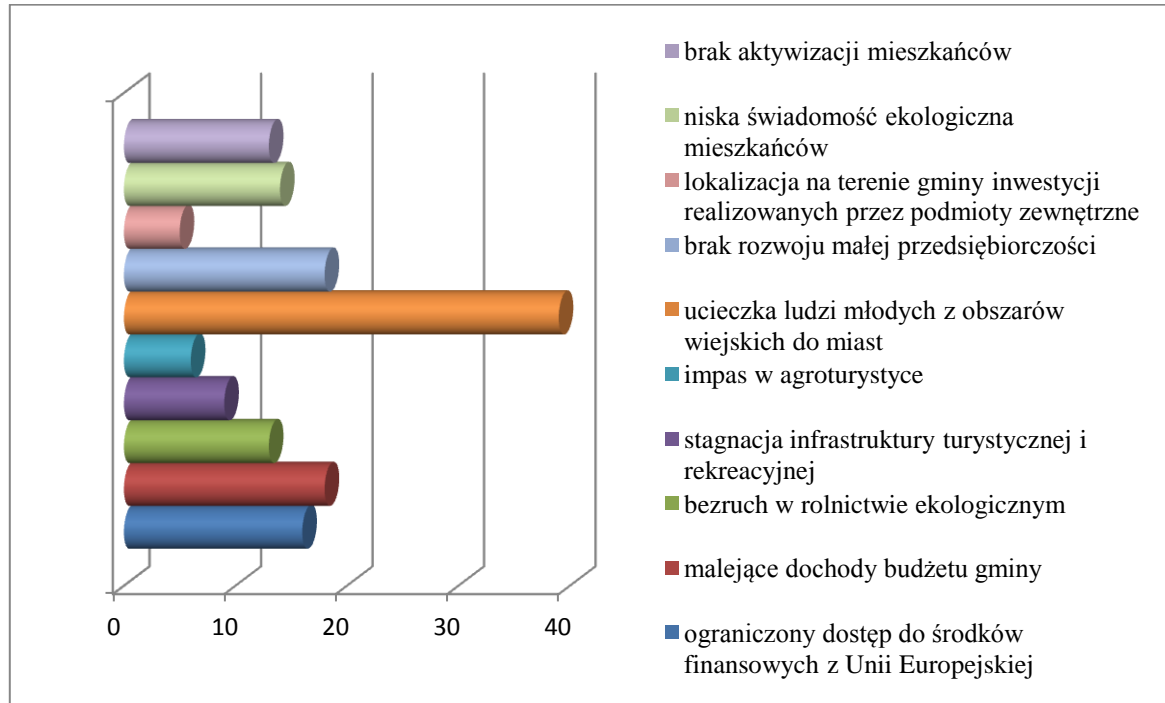
Wykres 17: Szanse rozwojowe

Źródło: Opracowanie własne

Za największe szanse rozwojowe dla obszaru Gminy Korczew respondenci wskazali: dostęp do środków finansowych z Unii Europejskiej, rozbudowa infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej oraz rozwój agroturystyki.

Wykres 18: zagrożenia rozwojowe

Źródło: Opracowanie własne

Respondenci wskazali również zagrożenia rozwojowe dla obszaru Gminy Korczew. Za najgroźniejsze uznali oni: migrację osób młodych z obszarów wiejskich do miast, brak rozwoju małej przedsiębiorczości (handel, usługi), malejące dochody budżetu gminy oraz ograniczony dostęp do środków pomocowych z funduszy Unii Europejskiej.

Rozpatrując analizę SWOT stwierdza się jednoznacznie braki inwestycyjne w zakresie infrastruktury kanalizacyjnej i drogowej. Istotnym czynnikiem warunkującym rozwój gospodarczo – społeczny na danym terenie jest w szczególności: wyposażenie go w system odprowadzania ścieków komunalnych (min. przydomowe oczyszczalnie ścieków), modernizację sieci wodociągowej, budowę nowych i przebudowę istniejących dróg, budowę instalacji z zakresu odnawialnych źródeł energii, budowę obiektów pełniących funkcje turystyczne, rekreacyjne, sportowe oraz budowę i remont świetlic będących miejscem do spotkań dla mieszkańców reprezentujących wszystkie grupy wiekowe.

Poprawa stanu tej infrastruktury i odpowiednia promocja Gminy korzystnie wpłynie na rozwój turystyki. Należy również w pełni wykorzystać walory przyrodnicze i krajobrazowe które są głównym atutem Gminy Korczew.

9 ANALIZA STRATEGICZNA GMINY

9.1 WIZJA I MISJA GMINY

Najistotniejszym elementem planu strategicznego jest określenie dalszych kierunków rozwoju Gminy na podstawie zidentyfikowanych wcześniej zasobów, czyli mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń rozwojowych. Strategia Rozwoju została opracowana z zachowaniem struktury logicznej przedstawionej na poniższym rysunku. Określając kierunki rozwoju Gminy Korczew, rozpoczęto od wskazania wizji i misji przechodząc dalej do obszarów strategicznych, celów strategicznych i operacyjnych dla każdego z obszarów oraz kończąc na wskazaniu zadań do realizacji.

Wizja określa pożądany obraz Gminy Korczew do roku 2020. Powinna być ona motywująca, określając pozytywny obraz uwzględniający lokalne uwarunkowania.

WIZJA GMINY KORCZEW:

Gmina Korczew - Gminą aktywnego rozwoju gospodarczego i turystycznego oraz bezpiecznym i ekologicznym miejscem do życia i rozwoju mieszkańców.

Wizji przewiduje stworzenie warunków do trwałego rozwoju gospodarczego gminy Korczew. Realizacja założeń wizji przełoży się na wzrost atrakcyjności gminy pod względem jakości życia przy zachowaniu walorów środowiska przyrodniczego, podniesienie rangi gminy w zakresie usług turystycznych w oparciu o położenie przyrodniczo – geograficzne oraz lokowania działalności gospodarczych, a w szczególności turystycznych.

Deklaracja wizji rozwoju Gminy uwzględnia jej atuty, własne zasoby oraz możliwości rozwoju. Wizja to przyszły stan, jaki Gmina chce osiągnąć, to obraz tego, czym ma się ona stać po założonym okresie wdrażania Strategii.

Rysunek 5: Plan strategiczny

Źródło: Opracowanie własne

Plan strategiczny dąży do osiągnięcia obrazu Gminy, tj. wizji, do którego to dochodzi się poprzez określoną koncepcję komplementarnych działań, a więc MISJĘ. Misja stanowi syntetyczną deklarację określającą najwyższego poziomu cel, najogólniejszą koncepcję działania. Realizowana jest ona poprzez regularny i zharmonizowany proces wypełniania celów strategicznych odpowiadających konkretnym kierunkom rozwoju, a wypełnianych przez cele operacyjne skupiające konkretne zadania i działania.

MISJA GMINY KORCZEW:

Dbanie o wysoką jakość warunków życia i wszechstronne możliwości rozwoju mieszkańców Gminy Korczew oraz realizacja inwestycji mających na celu rozwój gospodarzy i turystyczny.

Wizja i misja gminy nadają kształt kierunkom działań władz, które to realizowane są poprzez wypełnianie celów operacyjnych i strategicznych.

9.2 CELE STRATEGII

Cele strategiczne i przypisane do nich cele operacyjne Gminy Korczew określone są do roku 2020 i służą osiągnięciu misji Gminy. Cele strategiczne określają rezultaty o najważniejszym znaczeniu w długiej perspektywie. Przypisane im cele operacyjne wyznaczają kierunki działań, co do przedsięwzięć właściwych dla koncepcji rozwoju gminy.

Cele strategiczne i operacyjne związane są z decyzjami dotyczącymi utrzymania lub zmiany wykorzystania zasobów Gminy, w tym również zasobów prywatnych.

Proces zrównoważonego i harmonijnego rozwoju gminy wymaga od władz i podmiotów lokalnych umiejętności rozpoznawania zagrożeń, zapobiegania nim, eliminacji dysproporcji w życiu społecznym i gospodarczym oraz tworzenia zaspokojenia stale rosnących potrzeb. Możliwe jest to, gdy zarządzanie gminą wynika ze sformułowanego planu strategicznego, w którym określone są cele, programy i zadania.

Celom strategicznym podporządkowane są cele operacyjne, a tym konkretne zadania.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy działań perspektywicznych oraz analizy SWOT zdefiniowano podstawowe obszary aktywności gminy. Cztery z nich wybrano jako obszary strategiczne z punktu widzenia jej rozwoju.

Obszar I – Społeczeństwo

Obszar II – Gospodarka

Obszar III – Środowisko naturalne i kulturowe

Obszar IV – Infrastruktura techniczna

W ramach każdego obszaru zdefiniowano następujące cele strategiczne:

- cel w ramach obszaru I – zapewnienie wysokiego standardu życia mieszkańcom gminy
- cel w ramach obszaru II – stworzenie na terenie gminy korzystnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości, sprzyjającej tworzeniu nowych miejsc pracy oraz wspieranie procesów restrukturyzacji rolnictwa i rozwoju turystyki
- cel w ramach obszaru III – zachowanie walorów środowiska naturalnego i kulturowego
- cel w ramach obszaru IV – rozwój infrastruktury technicznej na terenie gminy.

Opracowane cele strategiczne dotyczą spraw, w odniesieniu, do których Gmina będzie podejmować działania. Cele strategiczne odpowiadają na pytanie, jak ma funkcjonować i w którym kierunku ma się rozwijać gmina. Jest to kierunek działań który ma służyć coraz lepszemu zaspokajaniu różnorodnych potrzeb mieszkańców i gospodarki oraz ma przyczyniać się do wzrostu konkurencyjności i rangi gminy w otoczeniu.

Tabela 19: Cele strategiczne i operacyjne

CELE STRATEGICZNE	CELE OPERACYJNE
1. Zapewnienie wysokiego standardu życia mieszkańcom gminy	1.1. Zapewnienie oferty edukacyjnej, kulturalnej i rekreacyjno – sportowej, 1.2. Zapewnienie opieki medycznej, 1.3. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa, 1.4. Pobudzenie aktywności społecznej, 1.5. Poprawa jakości transportu zbiorowego, 1.6. Poprawa dostępności do usług informatycznych.
2. Stworzenie na terenie gminy korzystnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości, sprzyjającej tworzeniu nowych miejsc pracy oraz wspieranie procesów restrukturyzacji rolnictwa i rozwoju turystyki	2.1. Rozwój działalności gospodarczej, 2.2. Restrukturyzacja rolnictwa, 2.3. Rozwój agroturystyki, 2.4. Rozwój turystyki, 2.5. Przeciwdziałanie bezrobociu.
3. Zachowanie walorów środowiska naturalnego i kulturowego	3.1. Uporządkowana gospodarka odpadami, 3.2. Zachowanie walorów przyrodniczych i historycznych gminy, 3.3. Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy.
4. Rozwój infrastruktury technicznej w gminie	4.1. Rozwój infrastruktury drogowej, 4.2. Budowa, przebudowa i termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej, 4.3. Budowa i przebudowa obiektów infrastruktury sportowej, wypoczynkowo - rekreacyjnej, 4.4. Budowa i modernizacja sieci wodno - ściekowej, 4.5. Budowa instalacji z zakresu Odnawialnych Źródeł Energii

Źródło: Opracowanie własne

9.3 STRATEGICZNY PROGRAM ROZWOJU

Celom strategicznym podporządkowuje się cele operacyjne, a tym ostatnim z kolei tak zwane „zadania do realizacji”. Zadaniem tymi są wszelkie operacje inwestycyjne oraz przedsięwzięcia organizacyjne, których wdrożenie jest warunkiem realizacji celów strategicznych i operacyjnych.

Tabela 20: Obszar strategiczny I - Społeczeństwo

Obszar strategiczny I – SPOŁECZEŃSTWO	
Cel strategiczny w ramach obszaru: Zapewnienie wysokiego standardu życia mieszkańcom gminy	
CELE OPERACYJNE	ZADANIA DO REALIZACJI
1.1. Zapewnienie oferty edukacyjnej, kulturalnej i rekreacyjno – sportowej	<ul style="list-style-type: none"> - Poszerzenie oferty w zakresie edukacji przedszkolnej, - Podnoszenie poziomu edukacji szkolnej i pozaszkolnej, - Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci z terenów wiejskich, - Tworzenie lepszych warunków kształcenia poprzez inwestowanie w bazę oświatową oraz wspieranie instytucji edukacyjnych, w tym bibliotek, - Skuteczne wspieranie dzieci i młodzieży szczególnie uzdolnionej, - Propagowanie zdrowego stylu życia poprzez promocję sportu oraz rozwój infrastruktury.
1.2. Zapewnienie opieki medycznej	<ul style="list-style-type: none"> - Wzrost dostępności usług podstawowej opieki medycznej, - Wzrost dostępności usług opieki stomatologicznej, - Działania w kierunku podniesienia oferty badań wykonywanych w Ośrodku Zdrowia.
1.3. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie stałego dozoru funkcjonariuszy Policji, - Zapewnienie gotowości bojowej jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, - Zapewnienie skutecznego działania Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.
1.4. Pobudzenie aktywności społecznej	<ul style="list-style-type: none"> - Podniesienie w mieszkańcach świadomości współuczestnictwa w życiu gminy oraz poczucia współodpowiedzialności za jej rozwój, - Wspieranie organizacji pozarządowych oraz inicjatyw mieszkańców, - Umocnienie więzi społecznych i budowa tożsamości lokalnej, - Współpraca z partnerami prywatnymi w zakresie realizacji wspólnych zadań
1.5. Poprawa jakości transportu zbiorowego	<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca z partnerami prywatnymi w zakresie realizacji wspólnych zadań, - Optymalizacja sieci lokalnego transportu zbiorowego na terenie gminy
1.6. Poprawa dostępności do usług informatycznych	<ul style="list-style-type: none"> - Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie dostępności do Internetu dla mieszkańców gminy, - Informatyzacja Urzędu Gminy oraz wdrożenie usług on – line.

Tabela 21: Obszar strategiczny II - Gospodarka

Obszar strategiczny II – GOSPODARKA	
Cel strategiczny w ramach obszaru: Stworzenie na terenie gminy korzystnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości, sprzyjającej tworzeniu nowych miejsc pracy oraz wspieranie procesów restrukturyzacji rolnictwa i rozwoju turystyki	
CELE OPERACYJNE	ZADANIA DO REALIZACJI
2.1. Rozwój działalności gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> - Wsparcie budownictwa mieszkaniowego i działalności gospodarczej poprzez racjonalną gospodarkę przestrzenną, - Opracowanie i wdrożenie planu rozwoju lokalnego zgodnego z kierunkami rozwoju gminy - Wsparcie dla rozwoju przedsiębiorczości w tym przetwórstwa rolno-spożywczego, - Formalne i organizacyjne przygotowanie terenów dla pozarolniczej działalności gospodarczej, wyposażonych w infrastrukturę
2.2. Restrukturyzacja rolnictwa	<ul style="list-style-type: none"> - Scalanie gruntów rolnych, - Odbudowa cieków wodnych oraz urządzeń melioracyjnych, - Promocja lokalnej produkcji rolnej, - Wspieranie upraw ekologicznych, - Wspieranie działalności grup producenckich, - Inicjowanie zmian strukturalnych prowadzących do przekwalifikowania osób pracujących w rolnictwie
2.3. Rozwój agroturystyki	<ul style="list-style-type: none"> - Wsparcie doradcze przy zakładaniu i prowadzeniu działalności agroturystycznej, - Promowanie obiektów agroturystycznych na terenie gminy
2.4. Rozwój turystyki	<ul style="list-style-type: none"> - Promowanie obiektów turystycznych występujących na terenie gminy, - Wydawanie publikacji dotyczących oferty turystycznej, - Organizacja imprez promujących obszar gminy, - Promowanie produktów regionalnych, - Wsparcie doradcze przy zakładaniu i prowadzeniu działalności turystycznej przez podmioty prywatne, - wydawanie publikacji
2.5. Przeciwdziałanie bezrobociu.	<ul style="list-style-type: none"> - Działania na rzecz wzrostu zatrudnienia w gminie w sektorach pozarolniczych poprzez aktywizację zawodową i społeczną, - Wspieranie, tworzenie i realizowanie programów wsparcia osób i rodzin ubogich, rodzin wielodzietnych zagrożonych ubóstwem, - Aktywna współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze i na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, - Podejmowanie działań mających na celu utworzenie lub modernizację mieszkań socjalnych i komunalnych

Tabela 22: Obszar strategiczny III - Środowisko naturalne i kulturowe

Obszar strategiczny III – ŚRODOWISKO NATURALNE I KULTUROWE	
Cel strategiczny w ramach obszaru: Zachowanie walorów środowiska naturalnego i kulturowego	
CELE OPERACYJNE	ZADANIA DO REALIZACJI
3.1. Uporządkowana gospodarka odpadami,	<ul style="list-style-type: none"> - Usprawnienie systemu selektywnej zbiórki odpadów, - Monitorowanie i nadzorowanie porządku i czystości na terenie gminy (m.in. likwidacja dzikich wysypisk), - Podejmowanie działań mających na celu usuwanie materiałów zawierających azbest, - Rozbudowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Korczewie
3.2. Zachowanie walorów przyrodniczych i historycznych gminy	<ul style="list-style-type: none"> - Renowacja obiektów zabytkowych i pomników przyrody, - Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalna gospodarka zasobami. - Podjęcie działań ukierunkowanych na podniesienie walorów krajobrazu kulturowego
3.3. Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy.	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia z wychowania ekologicznego dla dzieci i młodzieży, - Edukacja społeczeństwa w zakresie ekologii i recyklingu, - Promocja działań proekologicznych.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 23: Obszar strategiczny IV - Infrastruktura techniczna

Obszar strategiczny IV – INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	
Cel strategiczny w ramach obszaru: Rozwój infrastruktury technicznej w gminie	
CELE OPERACYJNE	ZADANIA DO REALIZACJI
4.1. Rozwój infrastruktury drogowej	<ul style="list-style-type: none"> - Budowa, przebudowa i remont dróg gminnych oraz dróg wewnętrznych, - Budowa i modernizacja infrastruktury towarzyszącej drogom w celu zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego, - Wytyczenie i budowa nowych ciągów komunikacyjnych, - Modernizacja oświetlenia ulicznego, - Modernizacja przystanków komunikacji publicznej
4.2. Budowa, przebudowa i termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej	<ul style="list-style-type: none"> - Przebudowa i termomodernizacja budynku Urzędu Gminy, - Przebudowa i termomodernizacja obiektów placówek oświatowych, - Budowa, przebudowa i termomodernizacja budynku Ośrodka Zdrowia,
4.3. Budowa i przebudowa obiektów infrastruktury sportowej, wypoczynkowo - rekreacyjnej,	<ul style="list-style-type: none"> - Budowa, przebudowa i termomodernizacja świetlic wiejskich, - Budowa i przebudowa boisk sportowych, placów

	zabaw, - Budowa siłowni zewnętrznych, - Budowa stanic rowerowych, - Budowa i przebudowa ścieżek rowerowych,
4.4. Budowa i modernizacja sieci wodno - ściekowej	- Budowa i modernizacja sieci wodociągowej oraz stacji wodociągowej, - Budowa oczyszczalni ścieków, - Budowa sieci kanalizacyjnej z przyłączami, - Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków
4.5. Budowa instalacji z zakresu Odnawialnych Źródeł Energii	- Budowa instalacji solarnych, - Budowa instalacji fotowoltaicznych, - Budowa pomp ciepła, - Budowa turbin wiatrowych, - budowa biogazowni

Źródło: Opracowanie własne

Zadania wskazane do realizacji w poszczególnych obszarach strategicznych będą wykonywane w formie przedsięwzięć organizacyjnych oraz operacji inwestycyjnych w zależności od możliwości uzyskania wsparcia finansowego ze źródeł zewnętrznych.

9.4 MONTAŻ FINANSOWY

Projekty wynikające ze Strategii Rozwoju Gminy Korczew na lata 2015 – 2020 finansowane będą z następujących źródeł:

- budżet gminy (środki własne),
- budżet państwa,
- fundusze celowe,
- programy pomocowe realizowane przez Unię Europejską oraz inne państwa lub organizacje i instytucje,
- wkład prywatny,
- inne źródła.

Podstawowym źródłem finansowania zadań będą środki budżetu gminy, jednakże bez pozyskania funduszy zewnętrznych nie będzie możliwa pełna realizacja zapisów Strategii. Przewiduje się zabezpieczanie środków własnych przeznaczonych na sporządzenie dokumentacji dla projektów wpisujących się w cele Strategii. Projekty rozwojowe będą realizowane po uzyskaniu na nie dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych, gdyż budżet gminy jest zbyt mały aby samodzielnie finansować 100% kosztów inwestycji. Dlatego też

pozyskiwanie środków pomocowych na wykonywanie projektów rozwojowych gminy traktowane będzie w sposób priorytetowy.

Ze względu na różnorodną specyfikę obszarów strategicznych oraz wyznaczonych w ich ramach celów operacyjnych niemożliwe jest wiarygodne oszacowanie procentowego udziału poszczególnych wydatków. Będą one prezentowane w odniesieniu do poszczególnych projektów w podziale na źródła finansowania oraz okresy wydatkowania.

9.5 WDROŻENIE STRATEGII

Strategia Rozwoju Gminy Korczew na lata 2015 – 2020 wskazuje główne kierunki rozwoju gminy oraz przedsięwzięcia prowadzące do ich osiągnięcia. System wdrażania Strategii zostanie zbudowany w oparciu o politykę władz gminy Korczew (Wójt, Rada Gminy) oraz Urząd Gminy. W proces będą zaangażowani pracownicy UG w Korczewie, jednostki podległe gminie oraz partnerzy społeczno-gospodarczy.

Należy wskazać, iż Urząd Gminy realizuje dwie główne grupy zadań, tj. zadania dotyczące ściśle „administrowania gminą” oraz zadania dotyczące strategicznego prowadzenia polityki rozwojowej gminy. Polityka rozwojowa gminy powinna zajmować kluczowe miejsce wśród planowanych zadań do realizacji.

Struktura organizacyjna Urzędu Gminy w Korczewie jest tak zbudowana, aby każda komórka organizacyjna oraz pojedyncze stanowisko pracy mogło efektywnie wykonywać swój zakres czynności, a w konsekwencji jako cały Urząd Gminy wraz z władzami lokalnymi oraz partycypacją społeczną skutecznie zarządzać.

Władze gminy ponoszą odpowiedzialność za wdrażanie przedsięwzięć wynikających ze Strategii. W przypadku realizacji poszczególnych zadań odpowiedzialność spoczywa również na pracownikach Urzędu oraz jednostkach podległych gminie.

Część działań związanych z wdrażaniem Strategii może być również zlecona zewnętrznym podmiotom lub specjalistom, ekspertom w danej dziedzinie.

9.6 MONITORING I OCENA

Monitoring realizowany będzie w zakresie wszystkich obszarów, celów strategicznych, celów operacyjnych oraz zadań do realizacji. Monitoring będzie obejmował w szczególności: analizę rzeczową zrealizowanych przedsięwzięć, przesłanki w zakresie aktualizacji zapisów Strategii, główne problemy napotkane podczas wdrażania Strategii.

Ocena (ewaluacja) podobnie jak monitoring stanowi narzędzie wykorzystywane w zarządzaniu strategicznym. W przypadku Strategii Rozwoju Gminy Korczew ewaluacja ma dwojakie znaczenie:

- dostarczy informacji koniecznych do przeprowadzenia ewentualnych aktualizacji zapisów Strategii,
- całościowa ocena końcowa będzie stanowiła podstawę do stworzenia kolejnego dokumentu strategicznego.

Wyniki oceny przyjmą formę raportu, który zostanie opracowany na podstawie danych zgromadzonych poprzez system monitoringu oraz analiz dokonanych przez Urząd Gminy.

Zakłada się, iż wykorzystany zostanie zestaw kryteriów oceny stosowany w ramach funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Obejmuje on m.in. następujące elementy:

- trafność – czy wyznaczone cele odpowiadają potrzebom,
- efektywność – jaki jest stosunek uzyskanych efektów do poniesionych nakładów,
- skuteczność – czy zrealizowano zaplanowane działania,
- użyteczność – czy osiągnięte efekty (produkty i rezultaty) są zgodne z potrzebami mieszkańców gminy,
- trwałość – czy efekty osiągnięte w wyniku realizacji Strategii są trwałe w długookresowej perspektywie czasowej.

10 WNIOSKI

Strategia Rozwoju Gminy Korczew na lata 2015 – 2020 jest dokumentem strategicznym, który ma na celu długofalowe wyznaczenie zarówno kierunków jak i celów rozwoju gospodarczego oraz społecznego Gminy uwzględniając przy tym panujące warunki i możliwości, dzięki którym mają zostać zaspokojone potrzeby mieszkańców prowadzące do poprawy jakości życia.

Strategia Rozwoju Gminy Korczew powstała w wyniku zaangażowania władz samorządowych, pracowników Urzędu Gminy Korczew oraz pracowników jednostek podległych jak również przy udziale lokalnej wspólnoty. Zaangażowanie mieszkańców gminy w powstanie tego dokumentu strategicznego przejawiało się w ustosunkowaniu się do istniejącej sytuacji społeczno - gospodarczej jak również działań perspektywicznych wyrażonym w wypełnionych ankietach. Strategia jest więc efektem pracy wielu osób, a przede wszystkim respondentów będących mieszkańcami gminy Korczew. Przez powyższe działania dokument ten jest wyrazem zarówno potrzeb, jak i dążeń oraz ambicji lokalnej społeczności. Prace nad opracowaniem strategii pokazały, że mieszkańcy są zainteresowani rozwojem gminy w której mieszkają.

W przygotowanej strategii sformułowane zostały wizja i misja gminy oraz aktualne cele strategiczne i odpowiadające im cele operacyjne. Proces wdrażania strategii zakłada obok wykorzystania potencjału gminy w zakresie walorów turystycznych, przyrodniczo – środowiskowych oraz gospodarczych również kapitał jakim jest człowiek. Rozwój społeczności lokalnej jest podstawowym elementem do podjęcia wszelkich działań rozwojowych.

Rozwój gminy jako całości będzie uzależniony od rozwoju poszczególnych sektorów społeczno – gospodarczych, tj. infrastruktury technicznej, rolnictwa, przedsiębiorczości, turystyki, opieki zdrowotnej i społecznej oraz ochrony środowiska. Trwały i harmonijny rozwój w zakresie każdego z poszczególnych obszarów jest warunkiem koniecznym do realizacji misji gminy.

Aby zrealizować ambitne cele wyznaczone w Strategii konieczne jest podjęcie działań o charakterze partnerskim pomiędzy władzami gminy, urzędem i społecznością lokalną. Niezbędne jest ich rzetelna realizacja, monitoring i ocena. Kluczowym znaczeniem w tym procesie będzie promowanie Strategii, która zapewni zainteresowanie i aktywny udział mieszkańców w kreowaniu polityki rozwojowej gminy.

RYSUNKI

Rysunek 1: Usytuowanie Gminy Korczew w Województwie Mazowieckim	10
Rysunek 2: Usytuowanie Gminy Korczew w Powiecie Siedleckim	11
Rysunek 3: Mapa przebiegu sieci IDM.....	45
Rysunek 4: Nadbużański Szlak Konny.....	58
Rysunek 5: Plan strategiczny	79

TABELE

Tabela 1: Ludność według grup wieku i płci w gminie Korczew w 2014 r.....	19
Tabela 2: Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku gminy Korczew w 2014 r.....	20
Tabela 3: Urodzenia i zgony oraz przyrost naturalny w gminie Korczew na przełomie lat 2010 - 2014.....	20
Tabela 4: Struktura bezrobocia w gminie Korczew i powiecie siedleckim w latach 2010 - 2014	22
Tabela 5: Osoby pracujące w gminie Korczew w latach 2010 - 2014.....	23
Tabela 6: Powody przyznawania pomocy mieszkańcom gminy Korczew w latach 2010 - 2014.....	26
Tabela 7: Udzielanie pomocy mieszkańcom gminy Korczew w latach 2010 - 2014.....	27
Tabela 8. Liczba dzieci uczęszczająca do szkół	30
Tabela 9. Wyniki sprawdzianów uczniów po klasie VI szkoły podstawowej	31
Tabela 10. Wyniki z egzaminu gimnazjalnego w roku 2014 i 2015	32
Tabela 11: Wykaz dróg gminnych.....	37
Tabela 12: Wykaz dróg powiatowych.....	39
Tabela 13: Ważniejsze inwestycje w Gminie Korczew w latach 2010 - 2015.....	48
Tabela 14: Wyszczególnienie gruntów wchodzących w skład grupy lub podgrupy rejestrowej.....	54
Tabela 15: Przedsiębiorcy działający na terenie gminy Korczew pod względem rodzaju wykonywanej działalności	55
Tabela 16: Kwatery agroturystyczne i baza hotelowa w gminie Korczew	61
Tabela 17: Budżet Gminy Korczew w zł.....	64
Tabela 18: ocena działań perspektywicznych	73
Tabela 19: Cele strategiczne i operacyjne	81
Tabela 20: Obszar strategiczny I - Społeczeństwo.....	82
Tabela 21: Obszar strategiczny II - Gospodarka	83
Tabela 22: Obszar strategiczny III - Środowisko naturalne i kulturowe	84
Tabela 23: Obszar strategiczny IV - Infrastruktura techniczna.....	84

WYKRESY

Wykres 1: Ludność zamieszkująca Gminę Korczew w latach 2010 - 2014	18
Wykres 2: Gęstość zaludnienia w poszczególnych miejscowościach gminy Korczew w 2014 r.	18
Wykres 3: Liczba mieszkańców gminy Korczew w podziale na płeć w 2014 r.	19
Wykres 4: Liczba porad udzielonych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej na terenie gminy Korczew	24
Wykres 5: Liczba gospodarstw wg powierzchni	52
Wykres 6: Struktura użytków rolnych	53
Wykres 7: Ilość wpisów w CEIDG z podziałem na płeć.....	56
Wykres 8: Budżet Gminy Korczew w latach 2011 - 2014	64
Wykres 9: Struktura dochodów w gminie Korczew w 2014 r.....	65
Wykres 10: Podział na płeć respondentów	66
Wykres 11: Rozkład wieku respondentów	67
Wykres 12: Zatrudnienie respondentów.....	67
Wykres 13: Wykształcenie respondentów	68
Wykres 14: Respondenci w podziale na miejsce zamieszkania.....	68
Wykres 15: Silne strony.....	75
Wykres 16: Słabe strony.....	76
Wykres 17: Szanse rozwojowe	76
Wykres 18: zagrożenia rozwojowe.....	77